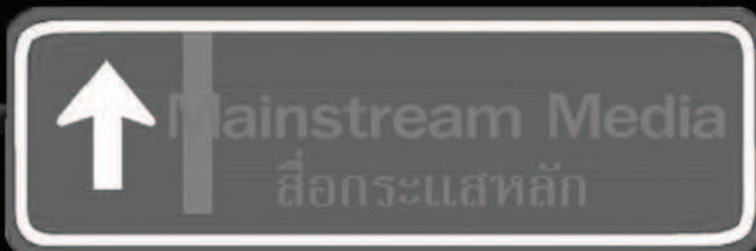

รายงานประจำปี 2553 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

PART 3

ปฏิรูปสื่อเพื่อใคร ทำไมต้องปฏิรูป ?

ปฏิรูปสื่อ เพื่อใคร
ทำไมต้อง ปฏิรูป ?

เมื่อโซเชียลมีเดีย
เขย่าจอสื่อหลัก

NEWS RADIO STATION
ARE YOU OKAY ?

ปฏิรูปสื่อ เพื่อใคร? ทำไมต้องปฏิรูปสื่อ? วันนี้กับสื่อไทย ทำไมถึงต้อง...ปฏิรูป?

เรื่อง : นิรมล ประสารสุข

เพราะสื่อไม่เป็นกลางในทางการเมือง

เพราะสื่อคือ ช่องทางเดียวที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด
แต่อยู่ที่ว่าสื่อจะให้ข้อมูลเพื่อใคร

เพราะสื่อมีโครงสร้างตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของอำนาจเงิน
อำนาจอิทธิพล อำนาจพลประโยชน์

เพราะสื่อควรมีอิสระและนำเสนอความจริงต่อประชาชน
สนับสนุนการปกครองระบอบการปกครองประชาธิปไตย

เพราะต้องการให้สิ่งที่สื่อนำเสนอ นั้น มีความน่าเชื่อถือและเป็นกลาง
เพื่อให้สื่อมีความเป็นกลาง

เพราะสื่อคือเครื่องมือการโฆษณาชวนเชื่อที่ได้ผลที่สุด
อยู่ที่ว่าใครสามารถใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ต่อเขาได้มากที่สุด
(หมายเหตุ คำว่าชวนเชื่อในที่นี้ หมายถึง ได้ทั้งในทางที่ดีและไม่ดีครับ)

เพราะต้องการให้สื่อบางคนที่ยังข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง..ลองคิด.

และทำตัวให้เป็นกลาง

เพราะ สื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรวม
ไม่ชอบอย่างไร เขาก็อยู่ของเขาต่อไป จึงต้องไม่มองข้ามเขา
และควรทำให้สังคมมีสื่อที่ฟังได้

ปฏิรูปสื่อเพื่อหาทางออกให้สังคมไทย

ระบบสื่อสารมวลชน ขอให้สื่อทำหน้าที่ที่ไม่สร้างความรุนแรงและไม่สร้างความเกลียดชัง

ข้อมูลจากการค้นหาคำว่า ทำไมต้องปฏิรูป ผ่าน www.google.co.th

ซึ่งเป็นมุมมองที่สะท้อนจากประชาชนหลากหลายสาขาอาชีพ

ปฏิรูปสื่อ ทำไม? ทำไมต้องปฏิรูป ?

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มีบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันและส่งเสริมเสรีภาพของสื่อมวลชน ทำนองเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ดังนี้

- ห้ามรัฐสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพ ของการแสดงความคิดเห็นการเขียนการพิมพ์ การโฆษณา

- ห้ามรัฐเซ็นเซอร์ข่าว หรือบทความความเห็นแต่ในช่วงที่อยู่ในภาวะสงครามโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้กระทำได้เช่นเพื่อความมั่นคงของรัฐ

- ห้ามรัฐให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นอุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชนทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้รัฐเข้าไปมีอิทธิพลแทรกแซงสื่อ

- ห้ามมิให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย เป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่น ทั้งนี้เพื่อมิให้ต่างด้าวมีอิทธิพลเหนือสื่อไทย

กำหนดให้พนักงาน หรือ ลูกจ้างของเอกชนที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่นมีเสรีภาพในการเสนอข่าว และแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดของรัฐธรรมนูญ และภายใต้กรอบจริยธรรมของการประกอบอาชีพโดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการนั้น และมีสิทธิจัดตั้งองค์กรเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพและความเป็นธรรมและมีกลไกควบคุมตนเอง ขององค์กรวิชาชีพและยังได้กำหนดให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ ในกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่นมีเสรีภาพ เช่นเดียวกับพนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนดังกล่าวข้างต้นด้วย แต่ไม่มีสิทธิจัดตั้งองค์กรปกป้อง ควบคุมตนเอง

นอกจากบทบัญญัติในการคุ้มครอง และให้หลักประกันต่อสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนทำนองเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540 ดังกล่าวข้างต้นแล้วรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ยังได้เพิ่มเติมบทบัญญัติในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนที่สำคัญอีกสามประการ คือ

- ห้ามมิให้รัฐสั่งห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมด หรือบางส่วนหรือแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การพิมพ์ การโฆษณา เว้นแต่อาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตราขึ้นตามที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้ เช่นเพื่อความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน เป็นต้น

- กำหนดว่าการกระทำใดๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเจ้าหน้าที่รัฐเจ้าของกิจการ อันเป็นการแทรกแซงการเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของพนักงานหรือ ลูกจ้างของเอกชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือ ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐในกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่นให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจโดยมิชอบและไม่มีผลบังคับ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือจริยธรรมของวิชาชีพสื่อ

- ห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคมไม่ว่าในนามของ

ตนเอง หรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการหรือ ถือหุ้นแทน หรือดำเนินการด้วยวิธีการใดๆ ทั้งทางตรงทางอ้อม ที่สามารถบริหารกิจการดังกล่าวได้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอิทธิพลเหนือสื่อ

การปฏิรูปสื่อคืออะไร? กสทช.เป็นใคร? จะเข้ามา มีบทบาทและกำกับดูแลสื่ออย่างไร?คนไทยจะได้ อะไรจากการปฏิรูปสื่อ? คำถามเหล่านี้เป็นคำถามที่หลายคนอาจจะสับสน และคิดว่าการปฏิรูปหรือไม่ปฏิรูปสื่อมันจะเกี่ยวกับประชาชนทั่วไปบ้าง

ถ้าย้อนหลังความเป็นมาในการปฏิรูปสื่อ ในวงการสื่อไทยได้มีการปฏิรูปตัวเองมาตลอด ต่อมาเริ่มจะมีกฎหมายเข้ามาบังคับวางกำหนดกฎเกณฑ์โดยอ้างเพื่อความเป็นธรรมของสังคมและประชาชนโดยรวม กระบวนการในการปฏิรูปสื่อที่มีกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องได้ถูกผลักดันและขัดขวาง จากฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งที่เห็นด้วยและไม่ด้วยมาตลอด

มิใช่เพียงจะเกิดขึ้นจากการประกาศแผนปรองดองแห่งชาติของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งการตั้งผู้ประสานงานเพื่อปฏิรูปสื่อ

ถ้าจะเริ่มต้นพูดถึงเรื่อง "การปฏิรูป" ความคิดที่ตามมาก็คือ "ความไม่เอาไหนของสิ่งที่จะต้องปฏิรูป" ซึ่งในยุคนี้เรามักจะได้ยินคำว่า "ปฏิรูป" กันบ่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูประบบราชการ การปฏิรูประบบสุขภาพ การปฏิรูปสื่อ หรือแม้กระทั่งการปฏิรูประบบการศึกษา ซึ่งคุณครูหลายคนกำลังสับสนระหว่างคำว่า "ยี่ด้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง" กับคำว่า "ยี่ด้นักเรียนเป็นตัวประกัน" อยู่ในขณะนี้

"การปฏิรูปสื่อ" ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 40 ระบุให้ภาคประชาชนมีสิทธิในการร่วมเป็นเจ้าของ และดำเนินรายการ "สื่อวิทยุ-โทรทัศน์ภาคประชาชน" แต่มีเงื่อนไขว่าต้องเป็นไปเพื่อการบริการสาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ของชุมชนโดยรวมและต้องไม่หวังผลกำไรในทางธุรกิจ ไม่ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มใดพุดังๆ ก็คือ มุ่งเน้นในด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน (ผู้เป็นเจ้าของประเทศ) นั่นเอง

ส่วน "กสทช." หน่วยงานที่จะเข้ามาจัดสรรกำกับดูแลการใช้ประโยชน์และครอบครองคลื่นความถี่ซึ่ง

ใครต่อใครหลายคนใฝ่ฝันจะได้เข้าไปเป็น เพราะมีอำนาจในการจัดสรรคลื่นความถี่ และมีผลประโยชน์มหาศาลในธุรกิจของสื่อ

แต่ถ้าจะถามว่า "คนไทยจะได้อะไรจากการปฏิรูปสื่อ?" ตอบได้เลยว่าถ้าการปฏิรูปสื่อ ทำได้สำเร็จ ประชาชนคนไทยก็จะมีทางเลือกในการบริโภคสื่อได้มากขึ้น เช่น ใครอยากจะได้รับความเป็นที่ไม่นั้นสารก็จะเลือกดูเลือกฟังสถานีของเอกชนที่อยู่ในระบบนายทุน แต่ถ้าใครต้องการที่จะรับรู้เรื่องข่าวสารบ้านเมือง เศรษฐกิจ สังคมรวมทั้งเรื่องราวที่เกี่ยวกับภาครัฐ ก็เลือกดูเลือกฟังสถานีของรัฐ และถ้าใครอยากจะทำเรื่องราวในชุมชนของตน ก็เลือกดูเลือกฟังสถานีที่เป็นขององค์กรภาคประชาชน เรียกว่าหลากหลายครบเครื่องกันเลยทีเดียวทีเดียวแต่ที่มันยากเพราะผลประโยชน์จากคลื่นในอากาศมันมีค่ามหาศาล กระทั่งสามารถสร้างคนให้เป็นเศรษฐี เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นเจ้าของประเทศแบบเบ็ดเสร็จได้...มาแล้ว

สำหรับคำถามที่ว่า กลุ่มบุคคล องค์กรต่างๆ ที่ออกมาเรียกร้องหาสิทธิเสรีภาพในการทำงานของสื่อภาคประชาชน คือใคร มาจากไหน คำตอบก็คือทุกคนเป็นคนไทยที่อยากให้คนไทยด้วยกัน ได้รับข่าวสารสารที่เป็นประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน

ที่ผ่านมา ในกระบวนการปฏิรูปสื่อได้มีองค์กรวิชาชีพด้านสื่อมวลชนและ "คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.)" ซึ่งทุกองค์กร รวมทั้งภาคประชาสังคมร่วมกันตรวจสอบและผลักดันให้เกิดการปฏิรูปสื่ออย่างเสรีและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายมากที่สุด

แล้วนักวิชาชีพในแวดวงสื่อมวลชนโดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลหรือตัดสินใจด้านนโยบายในการนำเสนอข่าวสาร...

บุคคลเหล่านั้นตอบว่า

ทำไมต้องปฏิรูปสื่อ ?

นายสุทธิชัย หยุ่น

บรรณารักษ์อาวุโส ตรีเอกเรณู

"ผมปฏิเสธที่จะขึ้นเวทีปฐมนิเทศสื่อมานาน เพราะไม่ชอบให้ใครมาชี้แจงสั่งให้เราต้องปฐมนิเทศ เพราะเราปฐมนิเทศทุกวันอยู่แล้วทุกครั้งก็ประชุมข่าว ขณะนี้สังคมกำลังปฐมนิเทศอย่างใหญ่หลวง นักการเมืองต่างหากที่สำเนา ไม่ทันสมัยไม่ควรบอกเราว่าปฐมนิเทศหรือไม่วินิจฉัยแล้วก็ต้องออกจากความเชื่อเก่าๆ สังคมจะบอกเราเองว่าสื่อต้องปฐมนิเทศอย่างไร สปอ.ขอโทษประเทศไทย เป็นจุดประกายเล็กๆ ที่นำไปสู่ไฟไหม้ป่าครั้งใหญ่"

การกระจายตัวของสื่ออย่างกว้างขวาง ทำให้เราต้องมาคุยเรื่องสื่อกันใหม่ สมาคมนักข่าวของคณาจารย์ต้องขยายกรอบจริยธรรมวิชาชีพกันใหม่ ทำให้บทบาทสื่อหลักที่เคยเป็นหมาเฝ้าบ้านจะค่อยๆ หายไป เพราะโซเชียล มีเดีย ทำให้หมาเฝ้าบ้านมีเต็มบ้านเต็มเมือง ดังนั้น สังคมต้องเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากการใช้โซเชียล มีเดีย เชื่อว่าถ้าใช้เป็นจะช่วยตรวจสอบรัฐบาลที่แย่นักการเมืองที่ห่วยได้ ซึ่งท้ายที่สุดแล้วสื่อกระแสหลักก็ต้องลงมาเล่นในกติกาเดียวกันกับสื่อโซเชียลมีเดีย

"ขณะนี้ทีวีเตอร์และเฟสบุ๊คเหมือนสี่แยกกลางเมืองมีคนมากมายมาคุยกัน นี่คือเส้นทึบกลางเมือง ซึ่งสังคมไม่ต้องห่วงว่านักข่าวจะมาแย่งพื้นที่ส่วนนี้จากสังคม คนในรัฐบาลโซเชียลมีเดียกันเยอะแต่ก็ใช้แค่เพื่อประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยมารับฟังประชาชน การเกิดขึ้นของนักข่าวพลเมืองคือการตรวจสอบสื่อหลัก ครั้งที่นักข่าวที่สูงสุดในประวัติศาสตร์ซึ่งคนทำข่าวที่เน้นโซเชียลมีเดียมากๆ ต้องไม่หลงทางว่าเป็นคำตอบทั้งหมด ดังนั้นถ้าใครที่เป็นนักข่าวได้ ฉะนั้นนักข่าวจะต้องสร้างเนื้อหาที่มีคุณภาพต้องลึกและกว้างที่ต่างจากคนทั่วไปที่ทำได้ ฉะนั้นเราต้องปฏิรูปสื่อทุกเช้า ถ้าคุณไม่ปรับไม่มีคุณภาพก็จะกลายเป็นสื่อที่ไร้ค่าที่ประชาชนไม่ต้องการและนักข่าวต้องเร็วกว่าประชาชนครึ่งก้าวเข้าโค้งไปมองเหตุการณ์ก่อน ถ้าเลยไปหนึ่งก้าวจะไม่เห็นประชาชนแต่ถ้าอยู่หลังประชาชนเมื่อใดสังคมไม่ให้ภัยคุณแน่"

นายสุทธิชัย กล่าวถึงแนวทางการทำข่าวสืบสวนสอบสวนด้วยว่า ไม่จริงที่นักข่าวทีวีไม่สามารถทำข่าวสืบสวนไม่ได้เพราะขึ้นอยู่กับคุณภาพของคน และไม่จำเป็นต้องทำข่าวตามกระแสของสังคม เสรีพิทักษ์ แต่จะต้องทำในสิ่งที่คิดว่าเป็นเรื่องดีต่อสังคม แม้สังคมอาจจะไม่เห็นด้วยทางออกคือต้องสร้างการทำสื่อแบบไม่มุ่งหวังกำไร (Non-Profit) เสนอให้สื่อของโซเชียลมีเดียเป็นช่องทาง ประชาชนกับนักข่าวเสนอโครงการทำข่าวสืบสวน หรือให้ประชาชนขอมอบข่าวให้ทำข่าวเรื่องใดแล้วสนับสนุนทุนให้สื่อมีทุนเสรีอิสระจริงๆ ด้วย

"คนไทยเวลาพูดว่าสื่อ พูดยดี แต่ไม่เคยทำอะไรที่เป็นการ สนับสนุนสื่อเลย อย่าลืมน่าสื่อก็เป็นลูกจ้างเขาทางแนะคือ คนดูเปิดเว็บออกไปเลยว่าอยากให้เราข่าวอะไรเชิงลึกแล้วจะสนับสนุนข้อจำกัด คือโครงสร้างสื่อยังต้องใช้เงินมาบริหารหากต้องการสื่ออิสระ สื่อต้องเป็นองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไรและการปฏิรูปสื่อต้องไปถึงหน้าจอทีวี มีแต่สำนักวิชาการซ้ำซาก พูดยดีเต็มๆ พิธีกรรมเต็มๆ เป็นความมั่งคั่งด้วย"

วันนี้คนข่าวมีจิตวิญญาณทางวารสารศาสตร์หายไป ดังนั้นควรต้องสอนให้มี คุณภาพวารสารศาสตร์ ตั้งแต่มัธยมศึกษา ส่วนที่ถามกันว่าหนังสือพิมพ์กำลังจะตายนั้น ตนเชื่อว่าวารสารศาสตร์จะไม่มีทางตาย

จากเวทีประชุมใหญ่วิชาการวิชาชีพสื่อสารมวลชน ระดับชาติ ประจำปี 2553 "ปฏิรูปสื่อ สู่การปฏิรูปสังคม" วันที่ 22 ก.ค. 53

มานิจ สุขสมจิตร
บรรณาธิการอาวุโส หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

“สื่อได้ตระหนักในเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สัตว์บางชนิดปกติเวลาโตขึ้นก็ต้องลอกคราบซึ่งก็คือความเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับไก่และนกก็ต้องผลัดขน ต้นไม้ก็ต้องลอกเปลือกผลัดใบ เพราะฉะนั้นสื่อก็ต้องปรับเปลี่ยนตามสังขรณ์ที่ว่าสิ่งมีชีวิตในการเปลี่ยนแปลงย่อมเสื่อมสลาย เช่น ช้างกับหนู ช้างกำลังสูญพันธุ์เพราะช้างไม่สามารถปรับตัวเองได้ แต่หนูนั้นอยู่ทุกหนแพร่พันธุ์เพิ่มขึ้นจนเป็นที่น่ารำคาญของคน หนูได้เปลี่ยนแปลงตัวเข้ากับทุกสภาพสังคม ดังนั้นวงการวิชาชีพสื่อมวลชนก็ต้องตระหนัก ในการปรับเปลี่ยนหรือการปฏิรูป”

มานิจ สุขสมจิตร บรรณาธิการอาวุโส หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบสื่อมวลชน(คพส.)ที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นภายใต้แนวคิด “ปฏิรูปสื่อภาครัฐ - พัฒนา สื่อเอกชน”

นายอดิศักดิ์ ลิ้มปรั่งพัฒนกิจ

กรรมการอำนวยการสายธุรกิจด้านสื่อภาพและเสียง บมจ. เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป

“สื่อ” กวาดบ้าน-รับผิดจุดเริ่มปฏิรูปสื่อ/ตั้งองค์การรวมสภาจริยธรรมวิชาชีพสื่อ สื่อมวลชนควรจะออกมายอมรับผิดว่าตัวเองเป็นหนึ่งในต้นตอปัญหาของสังคมหลายๆ เรื่อง ไม่เพียงแต่พวกที่สร้างความรุนแรงเกลียดชัง ยังมีพวกมอมเมาหลอกลวงผู้บริโภค แล้วมันก็กำลังกันจัดตั้ง “สภาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อ”

จากทุกสื่อที่ปัจจุบันเกิดสภาพ “หลอมรวมสื่อ” (Convergence) จนแยกไม่ออกแล้ว โดยสภาแห่งนี้ควรจะมีส่วนประกอบกรรมการจากทุกภาคส่วนของสังคม ให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในสร้างมาตรฐานการควบคุมจรรยาบรรณสื่อมวลชนจะช่วยทำให้สังคมยอมรับการระบบ “ควบคุมกันเอง” ของสื่อมวลชนที่ตัวเองเรียกร้องกันตลอดแล้วสังคมจะยุติกระแสเรียกร้องให้รัฐบาลออกกฎหมายมา “ควบคุมจรรยาบรรณ” ของสื่อมวลชนทุกแขนง เพราะทนไม่ไหวกับพฤติกรรมของสื่อบางกลุ่มบางแขนง ที่สร้างปัญหาให้เกิดความรุนแรงและความเกลียดชังรวมทั้งสื่อสายโทรทัศน์ดาวเทียม กับ อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหา “มอมเมา” จากการขายสินค้าไม่มีคุณภาพ และอาจจะก่อให้เกิดอันตรายสุขภาพ การจงใจขายเช็ทซ์ ฯลฯ หน้าที่แท้จริงของรัฐบาลในการผลักดันปฏิรูปสื่อ จึงไม่ใช่การเข้ามาพยายาม “จัดระเบียบสื่อ” ตามความต้องการของนักการเมืองและสังคมโดยทั่วไป แม้กระทั่งนักวิชาการที่เริ่มแรก “นายกรัฐมนตรีของเรา” มอบหมายให้เป็น “หัวหน้าทีมปฏิรูปสื่อ” แล้วต่อมาลดระดับลงมาเป็นเพียง “ผู้ประสานงานปฏิรูปสื่อ” ที่ในที่สุดเป็นเพียงการทำงานวิจัยกลุ่มตัวอย่าง 2,500 คนจากผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อที่ดู ๆ แล้วจะหาข้อสรุปไม่ได้มากกว่าได้ผลอย่างเป็นรูปธรรมอยากจะให้ “นายกรัฐมนตรีของเรา” และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี “องอาจ คล้ามไพบูลย์” เริ่มจากการแสดงความจริงใจที่จับต้องได้ เพียงแค่ลงมือ “ปฏิรูปสื่อภาครัฐ” อย่างจริงจังที่อยู่ในการกำกับดูแลโดยตรง คือ กรมประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะในส่วนช่อง 11 แล้วเร่งผลักดันร่างพ.ร.บ.กสทช.ในหลักการเดิม ร่างส.ส.ให้ออกมาบังคับใช้เพื่อให้เกิดกสทช.ทำหน้าที่อย่างอิสระในการกำกับดูแลสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และ อินเทอร์เน็ต

นายอดิศักดิ์ ลิ้มปรั่งพัฒนกิจ กรรมการอำนวยการสายธุรกิจด้านสื่อภาพและเสียง บมจ. เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป

นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม

กรรมการผู้อำนวยการ

สำนักข่าวทีนิวส์

“ถ้าจะมีการปฏิรูปสื่อโดยรัฐบาลถือว่าเป็นเรื่องเหลวไหล สื่อจะรักษาตัวเองอยู่แล้ว คุณ(รัฐ)ไม่ต้องมายุ่งเพราะบทบาทของสื่อต้องลดลงไม่ต้องปฏิรูปเพราะกงล้อประวัติศาสตร์จะบดขยี้ตัวคุณเอง สิ่งที่สังคม และ

รัฐบาลควรจะทำ คือ พัฒนาหรือไปยกระดับการรับรู้ของผู้บริโภคจากเทคโนโลยีที่มีหากผู้รับคิดเป็นจากข่าวสารที่เชื่อมโยงอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ นั่นถึงจะสำคัญหากคุณมาปฏิรูปสื่อแสดงว่าคุณต้องการมาให้ความสำคัญกับสื่อไม่ใช่ผู้บริโภคการแปลความจากสื่อ แปลความดีไม่ดีตอนนี้ผู้รับสื่อไม่สนใจอีกแล้ว “ไม่ต้องช่วยสื่อไม่ต้องไปคิดช่วย แต่คนรับสื่อต้องเลือกที่จะเรียนรู้” ดังนั้น ไม่ต้องปฏิรูป แต่ไปเรียนรู้สังคมรัฐหรือคนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องต้องไปพัฒนาการรับรู้ข่าวสารของประชาชน กลับไปที่สถาบันการศึกษา ไปดูการสอนวิชาสื่อสารมวลชนหากยังสอนแบ่งเป็นภาควิชาวิทยุ โทรทัศน์หรือภาควิชาอื่นๆ หรือสอนเพียงเทคนิคการตัดต่อที่ปัจจุบันล้ำสมัยไม่จำเป็นก็ต้องช่วยกันพิจารณาปรับปรุงด้วย”

ในวิชาชีพอื่น หากจะเข้ามาทำงาน ต้องมีสถาบันผ่านการรองรับ เข้ารับการอบรมมีใบประกอบวิชาชีพ หากไม่มีใบประกอบวิชาชีพ ต้องปลดถอน ออกไป อย่างอาชีพหมอหรือทนายความหากทำไม่ได้ ต้องพิจารณาหรือการที่จะเป็นครู มีวิชาชีพครูจึงจะสอนได้ สำหรับอาชีพสื่อทุกวันนี้ดูเหมือนว่า สื่อเป็นผู้พิเศษไม่ต้องอบรมไม่ต้องมีใบประกอบวิชาชีพขณะที่บัณฑิตสื่อสารมวลชนที่เรียนจบมาใหม่ๆ ก็ไม่มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจการเมืองแต่ยังสามารถไปยืนตำแหน่งการเมืองได้ ซึ่งการจะทำแบบนั้นได้ต้องมีพื้นความรู้ แต่ที่ทำไปเพราะความจ้องทองในอาชีพที่ถูกปลุกฝังมาไม่รู้จักเด็กและผู้ใหญ่ ไม่คำนึงถึงแหล่งข่าว ไม่เคารพประชาชนที่รับข่าวสารคิดว่าแน่ที่เป็นสื่ออยากทำอะไรสามารถทำได้ มีอิทธิพลมาก จนนำไปสู่การขาดจริยธรรมและความไม่เป็นมืออาชีพ ผู้สื่อข่าวหากผิดวิชาชีพผิดจรรยาบรรณ ร้ายแรงกว่าหมอคนที่เป็นหมอทำผิดทำให้คนตายเพียงคนเดียว แต่ผู้สื่อข่าวทำข่าวบิดเบือนหรือทำอะไรลงไป ที่ไม่สอดคล้องกับความจริง จะทำให้สังคมตายทั้งสังคม ...

ความเห็นจาก นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม กรรมการผู้อำนวยการ สำนักข่าวทีนิวส์

น.ส.รุ่งมณี เมฆโสภณ

นักสื่อสารมวลชนอิสระ

“ทำไม่ต้องปฏิรูปสื่อ แล้วทำไมสื่อต้องปฏิรูปตัวเอง คำตอบก็น่าจะเพื่อให้ดูดี ดูสะอาด ดูน่าเชื่อถือ การที่สื่อออกมาเคลื่อนไหวปฏิรูปตัวเองแสดงว่าสื่อยังมีชีวิตอยู่ยังไม่ตาย ยังมีลมหายใจ เพียงแต่ว่าไม่ใช่มีวิกฤติขึ้นมาที่ก็พูดเรื่องปฏิรูปสื่อกันทีพอวิกฤติจางก็กลับไปอีกรอบเดิม คนสื่อก็ทำลายตัวเองแบบไม่เกรงใจใคร นักธุรกิจสื่อก็บู๊บู๊ยากับสื่อโดยเน้นเพียงกำไรสูงสุด ขณะที่นักการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ก็มุ่งแต่ใช้ประโยชน์จากสื่อแล้ววิกฤติครั้งใหม่ก็มาพูดถึงเรื่องปฏิรูปสื่อกันอีก ถ้าทำกันแบบนี้ไม่มีประโยชน์อะไร”

ดร.สุพล ปิติไกรพจน์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในฐานะ:ประธาน คณะกรรมการ(บอร์ด) บมจ. อสมท

การปฏิรูปสื่อในรูปแบบฉบับ ดร.สุพล ปิติไกรพจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในฐานะประธาน คณะกรรมการ(บอร์ด) บมจ. อสมท

ได้ให้แง่มุมมองเกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อไว้อย่างน่าสนใจโดยกล่าวว่า ‘ทุกวันนี้โดยระบบสื่อเองถือว่าถูกปฏิรูปอยู่แล้ว การปฏิรูปสื่อครั้งนี้จึงเรียกได้ว่าเป็นการปฏิรูปเพื่อแก้ปัญหาการเมืองทั้งนี้ เนื่องจากที่ผ่านมาสื่อมีปัญหาในเรื่อง ช่องว่างทางกฎหมายเป็นหลัก สื่ออยู่ในสภาพที่ไม่มีกฎกติการวมทั้งองค์กรกำกับดูแลซึ่งมีแต่คณะกรรมการ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือกทช. ที่มีอำนาจในการดูแลสื่อทางด้านโทรคมนาคมเป็นหลักแต่ยังไม่ได้เข้าไป ดูแลสื่อด้านวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์มากนัก นอกจากนี้ยังมีสื่อใหม่ๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก ทั้งเคเบิลทีวี ทีวี ดาวเทียม ที่ยังไม่ได้มีการจัดระบบ ระเบียบ ทั้งในเรื่องการโฆษณา เวลา ซึ่งถ้ามีการดำเนินการตรงนี้มีปัญหา ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับสื่อ น่าจะได้รับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในขณะที่ต้องยอมรับความจริงว่าเราอยู่ในช่วงตื่นตัว ของการมีสื่อใหม่ๆ เกิดขึ้น ขณะที่ยังไม่มีกฎกติกาขึ้นมาดูแลหากมีการจัดระเบียบเพื่อสกรีนกันบ้างน่าจะดี’

ประธานบอร์ด อสมท กล่าวว่าต่อไปอีกว่าการมีองค์กรกำกับดูแลเป็นเรื่องสำคัญที่จะคอยดูแลสื่อหรือจะ เรียกว่าเป็นองค์กรที่คอยตรวจสอบดูแล หรือ มีเดีย มอนิเตอร์ ซึ่งโดยหลักการแล้วเป็นเรื่องที่ต้องมี แต่ขึ้นอยู่กับ ใจหายที่ว่ามีขึ้นเพื่อประโยชน์อะไร สิ่งนี้ต้องคิดให้ตกผลึก

‘สำหรับ อสมท ในฐานะที่เป็นสื่อของรัฐ โดยพื้นฐานต้องตอบสนองต่อนโยบายของรัฐ ซึ่งในช่วงความขัดแย้ง ทางการเมืองที่ผ่านมา อสมท ยังคงความน่าเชื่อถือทั้งในแง่ความเป็นสื่อของรัฐ ขณะเดียวกันไม่ก่อให้เกิดความ เสียหายในสถานะของความเป็นสื่อสาธารณะด้วย สื่อของรัฐมีความชอบธรรมที่จะปกป้องรัฐ เพราะฉะนั้นหาก ใครมาทำลายสถาบันต่างๆที่เป็นสถาบันหลักของชาติเป็นหน้าที่ที่รัฐจะต้องปกป้องรวมถึงสื่อด้วย เพราะฉะนั้นสื่อ ต้องทำหน้าที่ในการปกป้องสถาบันหลักของชาติ อันนี้ถือเป็นความชอบธรรมไม่ใช่การเลือกข้าง’

ข้อมูลจาก หนังสือพิมพ์ โพสต์ทูเดย์ 12 ก.ค.2553

ข้อคิด เพื่อการปฏิรูปสื่อ

Source - โพสต์ทูเดย์ (Th) Tuesday, June 29, 2010 07:35

นายภาสตรา.....

โลกยุคปัจจุบันเป็นยุคของคลื่นลูกที่ 3 คือ ยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสื่อเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลข่าวสารสื่อจึงมีบทบาทสำคัญสูง ในโลกยุคปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือสื่อมวลชนซึ่งสื่อมวลชนในปัจจุบันอยู่ในภาวะที่มีปัญหามากมายจึงเป็นเรื่องสำคัญ 1 ใน 5 เรื่องที่ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีเสนอว่าจะต้องมีการปฏิรูปเพื่อการปรองดองแห่งชาติ

ประเด็นปัญหาสำคัญของสื่อที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้ต้องมีการปฏิรูป คือ สื่อมิได้ทำหน้าที่ที่ควรกระทำ โดยเฉพาะในการเสนอข่าวข้อมูลและความเห็นที่ควรจะเสนอความจริงทั้งหมด มิใช่เสนอความจริงเพียงครึ่งเดียวหรือถึงขั้นบิดเบือนความจริงหรือมุ่งใช้สื่อเพื่อการปลุกกระดม จนทำให้เกิดการแตกแยกในสังคมอย่างรุนแรงตลอดจนใช้สื่อในการให้ร้ายโจมตีสถาบันเบื้องสูง

เมื่อราว 3 ทศวรรษมาแล้ว ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ได้มีข้อเขียนซึ่งมีข้อความเตือนสติสื่อมวลชนไว้ค่อนข้างแรงมากกว่า สื่อมวลชนที่มีได้ทำหน้าที่ที่ดีอาจกลายเป็น "สื่อมวลชนสัตว์" ไปได้ สภาพของสื่อในบ้านเราน่าห่วงว่าตกอยู่ในสภาพดังกล่าวแล้วมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตที่ผ่านมา

คงจำกันได้ว่า ก่อนเหตุการณ์เช่นฆ่ากันครั้งใหญ่เมื่อวันที่ 6 ต.ค. 2519 มีการใช้สื่อวิหุญปลุกกระดมให้เกิดความเกลียดชังนินิต นักศึกษาประชาชน ที่ชุมนุมกันที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งในที่สุดก็มีการฆ่ากันอย่างโหดร้ายทารุณ กระทั่งทุกวันนี้ ช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมา ก็มีการใช้สื่อในลักษณะดังกล่าวอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพราะหัตถ์ที่รัฐบาลปัจจุบันและทหารยังยึดแนวทางสันติเป็นหลักและจำกัดความรุนแรงไว้ได้ ไม่เช่นนั้นก็อาจลุกลามกลายเป็นสงครามกลางเมืองไปแล้ว

จึงถูกต้องแล้วที่ต้องมีการปฏิรูปสื่อ โดยไม่ควรมุ่งปฏิรูปเพียงเพื่อความปรองดองเท่านั้น

เรื่องทีหนึ่ง สื่อของรัฐจะต้องก้าวให้พ้นจากการทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลให้ได้ประเทศไทยได้ให้หน่วยงานด้านประชาสัมพันธ์เป็นปากกระบอกเสียงโฆษณาชวนเชื่อมาโดยต่อเนื่อง โดยช่วงแรกของการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้เรียกชื่อหน่วยงานนี้โดยตรงไปตรงมาว่า "กรมโฆษณาการ" เหมือนที่ค่ายคอมมิวนิสต์เรียกหน่วยงานนี้ว่า "กรมโฆษณาชวนเชื่อ" (Propaganda) ต่อมามีการอำพรางเปลี่ยนชื่อเป็น "กรมประชาสัมพันธ์"

แต่บ่อยครั้งก็ทำหน้าที่เหมือนอย่างทีโนนวนิยายเรื่อง "ฟาร์มสัตว์" ของ จอร์จ ออร์เวลล์นักเขียนคนสำคัญของอังกฤษเรียกว่า "กระทรวงแห่งความจริงผู้มีหน้าที่แถลงข่าวเท็จ" ทำให้กรมนี้ได้รับฉายาว่า "กรมกร๊วก" และกลายเป็นเป้าถูกเผาบ่อยครั้ง จนต้องเปลี่ยนชื่อยุติจากมูมถนพระราชดำเนิน ไปหลบอยู่แถวซอยราชครูในปัจจุบัน แต่กรมนี้ก็ยังคงลบคราบปากกระบอกเสียงรัฐบาลไม่ออกดังปรากฏบทบาทของสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ทั้งในสมัยรัฐบาล สมัคร สมชาย และรัฐบาลปัจจุบัน

กรมประชาสัมพันธ์และหน่วยงานในเครือข่ายทั้งหมด จึงเป็นเป้าหมายอันดับแรกที่จะต้องปฏิรูปบทบาทหน้าที่ให้เป็นสื่อของรัฐที่มุ่งประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ดีให้ครบถ้วน และต้องไม่ทำหน้าที่เป็นปากกระบอกเสียง ของรัฐบาลเพื่อประโยชน์ของรัฐบาลอีกต่อไป

เรื่องที่สอง สื่ออื่นๆของรัฐเช่น สถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9 และสถานีวิทยุของรัฐทั้งหมด ต้องเปลี่ยนแปลงบทบาททำหน้าที่เป็นสื่อเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง มิใช่เป็นสื่อหรือเครื่องมือเพื่อการพาณิชย์เป็นหลักเช่นปัจจุบัน อันที่จริงหน้าที่หลักของสื่อมวลชน สามารถสรุปได้ 4 ประการ ได้แก่

1. การเสนอข่าว ซึ่งควรจะเป็นความจริงและเชื่อถือได้

2. การเสนอความเห็น ซึ่งควรจะเป็นความเห็นที่รอบด้านและสร้างสรรค์

3. การให้การศึกษแก่ประชาชน

4. การให้ความบันเทิง ซึ่งควรเป็นความบันเทิงที่มีสุนทรียภาพและสร้างสรรค์

รัฐบาลจะต้องพัฒนาสื่อของรัฐให้ทำหน้าที่ทั้ง 4 ประการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้สื่อของรัฐมีคุณภาพและมาตรฐานอย่าง มีบีบีซีของอังกฤษ พีบีเอสของสหรัฐฯ เอ็นเอชเคของญี่ปุ่น และซีซีทีวีของจีน เป็นต้น จะต้องไม่ปล่อยให้โทรทัศน์ทุกช่องเป็นสื่อเพื่อการพาณิชย์ มุ่งให้ความบันเทิงที่อาบยาพิษ และละเลยหน้าที่ให้การศึกษประชาชนอย่างในปัจจุบัน

เรื่องที่สาม สื่อมวลชนที่มีใจของรัฐ ได้แก่หนังสือพิมพ์จะต้องพัฒนาให้สามารถทำหน้าที่ที่พึงควรคือการทำหน้าที่แห่งฐานันดรที่สี่ ที่มุ่งทำความจริงให้ปรากฏและให้ความเห็นที่เที่ยงตรง โดยอิสระ ตามกรอบแห่งจรรยาบรรณอย่างแท้จริงไม่ถูกครอบงำด้วยอิทธิพลแห่งอำมาตย์สินจ้างทั้งที่มาในรูปของสπονเซอร์โฆษณาและสินบนผลประโยชน์แก่บุคคล

ทั้งนี้ มีข้อที่พึงพิจารณา ได้แก่

1. การทบทวนปรัชญา "ข่าวร้ายลงฟรี ข่าวดีต้องเสียเงิน" เพื่อเปลี่ยนจากการมุ่งจับผิดไปเป็นการส่งเสริมการทำสิ่งที่ดีๆ

2. พัฒนาการทำงานข่าวเชิงสืบสวน เพื่อให้ "การเปิดโปง" หรือ "การทำความจริงให้ปรากฏ" มีเนื้อที่มากขึ้นและมีคุณภาพมากขึ้น

3. การพัฒนารฐานข้อมูล แฟ้มข่าว และห้องสมุด เพื่อเพิ่มคุณภาพของข่าว

4. การพัฒนานักข่าวใน "แถวหน้า" หรือ "แนวหน้า" โดยใช้ผู้มีประสบการณ์สูง แทนนักข่าวหน้าใหม่ให้สามารถเข้าถึงข่าวได้อย่างนักข่าวของอัลจาซีรา ที่ไปทำข่าวที่ราชดำเนินเมื่อวันที่ 8 เม.ย. และที่อนุสรณ์สถาน เป็นต้น

เรื่องที่สี่ สื่อพาณิชย์ เช่น เคเบิลทีวีต่างๆ และสื่ออุตสาหกรรม เช่น วิทยุชุมชนหลายๆ สถานี จะต้องมีระบบเผื่อระวังตรวจตราและสอดส่องดูแลไม่ปล่อยให้โฆษณาสินค้าอย่างผิดกฎหมาย หรือ เป็นแหล่งปลุกกระดมโดยไร้ขอบเขต

กล่าวโดยสรุป สื่อปัจจุบันมีบทบาทบ่อนเซาะประเทศทั้งด้านความมั่นคงและสังคม จะต้องปฏิรูปเพื่อให้สื่อกลับมามีบทบาทสร้างสรรค์พัฒนาประเทศ ทั้งสื่อของรัฐและของเอกชน

ที่มา : หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์

นักวิชาการร่วมหาทางออกปฏิรูปสื่อ

รศ.ดร.บุญรักษ์ บุญนระเขตมาลา

อดีตคณบดี คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

แนวคิดการปฏิรูปสื่อไทยในอุดมคติ ที่เรียกว่า โมเดลอุดมคติแบบ Media Social System

ที่ผ่านมามีการแก้ปัญหาสื่อแบบแยกส่วน ไม่มีการพูดถึงตัวเนื้อหาของสื่อประกอบกันยังมีวิธีคิดที่ผิดไปยึดวิธีคิดแบบนักการเมือง แยกคิดเฉพาะเรื่องเล็กๆ เช่น เหตุการณ์ ปี 2535 ที่ปฏิรูปสื่อ โดยชนชั้นกลางจนเกิดไอทีวี มีเงื่อนไขการถือหุ้นจำกัดทำให้ล้มละลายเกิดการแก้ปัญหาแบบง่าย ๆ ที่รัฐเอาใจประชาชนที่ยากเห็นทีวีแบบใหม่ กระทั่งปี 2551 เกิดทีวี สาธารณะไทยพีบีเอส แต่ก็ยังไม่มีการปฏิรูปสื่ออย่างจริงจัง จังๆ แม้กระทั่งการรายงานข่าวของสื่อมวลชนไทยยังมุ่งเน้นที่การแข่งขันในเชิงธุรกิจแบ่งแยกที่ไม่มีใครที่มัน

ปัญหาสื่อมวลชนไทย อยู่ที่วัฒนธรรมสื่อไทยถูกสะสมสั่งสอนมาในรูปแบบของการขวนเขื่อนมาตลอด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนในสหรัฐอเมริกา จะให้ความสำคัญกับเรื่องการห้ามดำเนินการแบบโฆษณาชวนเชื่อในประเทศเด็ดขาด

ในเมืองไทยและนานาชาติประเทศ "สื่อโทรทัศน์ที่มีพลังมากกว่าสื่อประเภทอื่นแบบที่ไม่เคยมีมาก่อน"

ปัจจุบันทั่วโลกมีโทรทัศน์กว่า 4 พันล้านเครื่องตัวเลขปีนี้เป็นประเทศไทยมีเครื่องรับโทรทัศน์กว่า 30 - 40 ล้านเครื่องเป็นระบบโทรทัศน์ดาวเทียมจำนวนกว่า 12 ล้านเครื่องเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ที่มีเพียง 9 ล้านเครื่อง นี่คือเหตุผลหลักในการทำให้ธุรกิจโทรทัศน์ จานดาวเทียมเติบโตอย่างรวดเร็ว สนองความต้องการของคนที่ชอบบริโภคข่าวการเมือง

"วันนี้ สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลสูงมากต่อสังคมสื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือในการสร้างชาติ ถ้าเราเปลี่ยนวิธีคิดในการทำงานของโทรทัศน์ไทยได้ ประเทศก็สามารถเปลี่ยนเป็นประเทศใหม่ได้เลย"

รศ.ดร.บุญรักษ์ สะท้อนให้เห็นพลังของสื่อโทรทัศน์ในประเทศไทย

แนวคิดการปฏิรูปสื่อไทยในอุดมคติที่เรียกว่า โมเดลอุดมคติแบบ Media Social System ได้เสนอ 9 ลูกตุ้มในการทำงาน

ของสื่อมวลชนซึ่งจะเป็นองค์ประกอบ สำคัญในการสร้างสื่อที่ดีและควรทำไปพร้อมๆ กับการปฏิรูปได้แก่

1.องค์กรต้นสังกัดสื่อ องค์กรจัดสรรคลื่นต้องสร้างค่านิยมที่ถูกต้องพึงปรารถนาให้สังคม

2.สร้างจุดคานงัดสื่อ ระหว่างสื่อกระแสหลักกับสื่อกระแสรอง ให้ทำงานแบบมีความแตกต่างแต่ไม่แตกแยกซึ่งสื่อกระแสรองนี้กำลังสร้างปัญหาที่ระบบสื่อไทยเหมือนสิ่งรบกวนการสื่อสารของสื่อกระแสหลัก (noise) และเนื่องจากสื่อกระแสหลักมีอำนาจมากเกินไปที่ขณะนี้กำลังถูกท้าทายโดยโทรทัศน์ดาวเทียม

3.ระบบองค์กรวิชาชีพสื่อต้องมีมาตรฐานในจริยธรรมและเสรีภาพ

4.บุคลากรคนทำงานสื่อต้องได้รับการพัฒนา

5.วิชาชีพสื่อต้องมีการพัฒนา พัฒนาศาสตร์สื่อสารมวลชนไทยเสนอให้มีการดูแลสวัสดิการให้สื่อได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง เช่น ให้มีเวลาพักร้อนของนักข่าวอย่างน้อย 2 เดือนต่อปีเพื่อให้ทันข่าวได้มีเวลาพักและคิดพัฒนาผลงานของตน เป็นต้น

6.องค์กร เอ็นจีโอผู้บริโภคสื่อต้องสนับสนุน พัฒนาองค์กรสื่อและหนุนภาคประชาชนให้รู้เท่าทันสื่อ

7.ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ สู่ประชาชนอย่างจริงจัง

8.ผู้บริโภคสื่อ ต้องร่วมส่งเสริมให้สื่อต้องอัปเดตตัวเองต้องทำให้ประชาชนในฐานะผู้บริโภคสามารถลุกขึ้นมาท้าทายตรวจสอบอำนาจสื่อได้ไม่ใช่เข้าใจว่าสื่อแตะต้องไม่ได้

9.สร้างการดุลอำนาจระหว่างภาครัฐและภาคทุนกับอำนาจจากภาคประชาสังคมในเรื่องของสื่อ

"การปฏิรูปสื่อไทยในอุดมคตินี้ถ้าทำได้จะเหมือนการเล่นกีฬาที่ทุกคนเคารพกติกา สุดท้ายแล้วก็ไม่มีใครสามารถนำเสื่อสีต่างๆ ไปใส่ให้ประชาชนได้ คาดว่าอนาคตอีก 30 ปี งานด้านสื่อสารมวลชนและการปฏิรูปประเทศไทยจะดีขึ้น"

รศ.ดร.บุญรักษ์ กล่าวอย่างเชื่อมั่น

ปฏิรูปสื่อ : ทรานซparenซเวอ vs. ความจริง

โดย : พิจิตรา คุกสวัสดิ์กุล

คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(จากwww.bangkokbiznews.com)

ปัจจุบันคนไทยไม่น้อยต่างตื่นตัวต่อการ "ปฏิรูป" ไม่ว่าจะเป็นปฏิรูปการเมือง ปฏิรูปเศรษฐกิจ รวมไปถึงปฏิรูปสื่อมวลชน

โดยกระแสการปฏิรูปทุกอย่างที่เป็นอยู่ในขณะนี้ คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นผลพวงอันเกิดจากวิกฤตการณ์ของบ้านเมืองที่ผ่านมา จากประวัติศาสตร์ของชาติไทยเราจะมีการปฏิรูปกับเขาสักครั้ง ก็มักจะเป็นการปฏิรูปหลังวิกฤติ เสมือนว่า วิกฤติคือ จุดกระตุ้นเตือนให้เราได้จุกคิดกับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับบ้านเมือง เข้าทางกับเพลงที่เขาว่า "ปัญหา มา ปัญญา มี" ดังนั้นตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา จึงมีนักคิด นักวิชาการหลายกลุ่มให้ความสนใจและร่วมกันหาแนวทางเพื่อนำเสนอวิถีปฏิรูปประเทศให้เกิดผลเป็นรูปธรรมขึ้น

สำหรับการปฏิรูปสื่อมวลชนนั้น มีการพูดคุยกันอยู่หลายวง โดยส่วนใหญ่มักเริ่มจากการวิเคราะห์ถึงปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับสื่อมวลชนภายในประเทศซึ่งเราคงปฏิเสธไม่ได้ ว่าจากวิกฤตการณ์ที่ผ่านมาสื่อมวลชน ถือได้ว่ามีส่วนในการสร้างและขยายให้ผู้คนตื่นตัวต่อวิกฤติในวงกว้าง ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่วิวาทะการพูดถึงสื่อมวลชนในแต่ละวงสนทนา จะเน้นไปที่การวิพากษ์วิจารณ์สื่อไทยไปพร้อมๆ กับการมองผู้ชม ผู้ฟังชาวไทยว่าเป็นกลุ่มคนที่ไม่รู้เท่าทันสื่อโดยบทสนทนามักไปจบอยู่ที่การบ่นด่าและเลิกรากันไป

อย่างไรก็ตาม การมองสถานการณ์ของสื่อไทยในวิกฤติการเมืองให้ขาด คงต้องเริ่มจากการแยกแยะให้ชัดเจนระหว่างการใช้สื่อมวลชนเพื่อนำเสนอข่าวสารกับการใช้สื่อมวลชน เพื่อการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) ซึ่งที่ผ่านมา เราเอามาปนๆ คลุกๆ กันจนแยกแยะไม่ออกและสมยอมให้ใคร ก็ตามที่มีเทคโนโลยีสื่ออยู่ในมือได้ สถาปนาตนเองขึ้นเป็นสถาบันสื่อมวลชนอันเป็นฐานันดรสี ที่ผู้คนต้องหันไป

เชื่อฟัง ทั้งนี้เมื่อมาผนวกเข้ากับเทคโนโลยีใหม่แบบออนไลน์ ซึ่งอนุญาตให้คนไทยทุกคนสามารถเป็นผู้ผลิตสื่อในฐานะนักข่าวพลเมืองได้ ก็ยิ่งทำให้วิชาชีพสื่อกลายเป็นอาชีพที่ใครๆ ก็เป็นได้

จากวิกฤตการณ์นี้เอง คู่ตรงข้ามของสถาบันสื่อ คงไม่ได้อยู่ที่การใช้เครื่องมือของรัฐหรือสถาบันวิชาชีพไปบอกใครๆ ว่าเป็นสื่อแท้หรือสื่อเทียม แต่คู่ตรงข้ามที่แท้จริงกลับอยู่ที่ความจริง (Truth) ที่สถาบันสื่อจะเก็บเกี่ยวและเลือกสรรมานำเสนอบนพื้นที่สื่อ เพื่อให้ตนเองเบี่ยงออกมาจากการเป็นกระบอกเสียงของการโฆษณาชวนเชื่อ อันเป็นชนวนให้สถานะของตนกลายเป็นเพียงเครื่องมือทางการเมือง หรือที่เราเรียกกันว่า "สื่อการเมือง" นั่นเอง

หากถามถึงการทำงานของนักข่าวในวิกฤติการเมืองที่ผ่านมาจะเห็นถึงการวิพากษ์วิจารณ์ใน การนำเสนอข่าวมาอย่างเป็นระยะๆ ไม่เว้นแม้กระทั่งการทำงานของสำนักข่าวต่างประเทศ ที่เคยได้รับความไว้วางใจถึงความ เป็นกลางในทุกๆ วิกฤติทางการเมืองที่ผ่านมาของไทย แต่มาคราวนี้กลับถูกเหมารวมให้มาอยู่ในเกมการเมืองภายในประเทศจนทำให้สถาบันสื่อหลายๆ แห่งเสียศูนย์ถูกมองว่าเอนเอียงสนใจขั้วต่างๆ ทางการเมืองที่อยากให้วิกฤติไทยไปไกลเป็นวิกฤติโลก

คุณ Alastair Leithead นักข่าวจากสำนักข่าวบีบีซี ได้อธิบายการทำงานของนักข่าว ในฟอรัมสนทนาที่ว่าด้วย "Trends and Dynamics of Media Freedom in Thailand's Political Context" ซึ่งจัดโดย ISIS ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยระบุถึงประสบการณ์การทำงานของนักข่าวในวิกฤตการณ์ทางการเมืองหลายๆ ประเทศที่จำเป็นต้องเผชิญกับทั้ง ข่าวลือ การโฆษณาชวนเชื่อ ทักษะคิดที่แตกต่างและความคาดหวังของคนในประเทศที่ถูกกำหนดให้เป็นข่าว ทั้งนี้ด้วยความกดดันรอบด้าน ในฐานะนักข่าวมืออาชีพ ที่มีแบรนด์

ของสถาบันสื่ออย่างบีบีซีคำคืออยู่นั้น จำเป็นต้องเสนอข่าวอย่างรอบด้านและกลับกรองให้ดี เนื่องจากทุกๆ ข้อมูลและความเป็นจริงที่จะไปอยู่บนพื้นที่หน้าจอของสำนักข่าวบีบีซีนั้นหมายถึงความน่าเชื่อถือของสถาบันที่เขาภูมิใจและอุทิศชีวิตการทำงานให้

อย่างไรก็ตาม ด้วยความคาดหวังที่มีต่อสถาบันสื่อและนักข่าวภาคสนาม ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนของคนดูในการเข้าถึงสถานการณ์ โดยหลายๆ ครั้ง คือพื้นที่สงคราม (War zone) เพื่อนำเนื้อหาข่าวกลับมาให้ผู้ชมได้รับฟังและนั่งดูกันชีวิๆในบ้านนั้น ตัวนักข่าวเองก็มีข้อจำกัดในการทำงานหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านเวลา การเข้าถึงแหล่งข่าว และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งการจะได้ภาพในทุกๆมุมและรู้ผู้กระทำที่ก่อความรุนแรงในวินาทีนั้นที่ ต้อง รายงานข่าวเลยคงเป็นไปได้ยากเนื่องจากการทำงานเชิงสถาบันของเขา ต้องดำเนินไปบนจรรยาบรรณของเสรีภาพที่ตามมาด้วยความรับผิดชอบ

ทั้งนี้ ด้วยประสบการณ์ของการเป็นนักข่าวในสถานการณ์ที่นักข่าวพลเมือง มีอยู่เต็มบ้านเต็มเมือง

อย่างไรในปัจจุบันนี้ เขาถูกผู้คนกระทุ้งตามหลายครั้งถึงการไม่นำภาพที่นักข่าวเหล่านั้นออนไลน์ในโลกไซเบอร์มานำเสนอ คำตอบที่ได้ คือ ความน่าเชื่อถือ กล่าวคือ ตราบใดที่เขาไม่สามารถเข้าถึงได้ถึงที่มาที่ไปของภาพและแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ ภาพนั้นก็ยังคงทำหน้าที่ของมันในพื้นที่ของนักข่าวพลเมือง ไม่สามารถขึ้นมาถึงพื้นที่ของนักข่าวมืออาชีพได้

ณ จุดนี้เอง "ความน่าเชื่อถือ"บนการทำงานอย่างมืออาชีพ คือ ทางรอดของสถาบันสื่อที่จะทำให้ผู้ชมผู้ฟังสามารถแยกแยะได้ระหว่าง สื่อที่เขาควรเชื่อถือกับสื่อที่เขาไม่ควรเชื่อ ซึ่งหลังจากฝุ่นทางการเมืองที่กำลังคละคลุ้ง ตลบอบอวลอยู่ในขณะนี้ได้เริ่มจางหายไป การเร่งปฏิรูปสื่อมวลชนไทย โดยเฉพาะในเนื้องานด้านข่าวจึงเป็นประเด็นหลักที่ต้องแยกแยะระหว่างสื่อเพื่อความจริง กับสื่อเพื่อการโฆษณาชวนเชื่อออกจากกัน เพื่อตั้งศักดิ์ศรีของความเป็นสื่อกลับมาให้เป็นสถาบันหลักที่ขับเคลื่อนความจริงในสังคมประชาธิปไตยต่อไป

การปฏิรูปสื่อในประเทศไทยในทัศนะมุมมองของ

รศ.ปิยะกุล เลาว์ฉัตรศิริ

อดีตคณบดีคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“ปัญหาเรื่องการสื่อสาร เป็นปัญหาเดิมๆ ในสิ่งแวดล้อมใหม่ โดยมีต้นเหตุ คือ มนุษย์อยู่โดยผลประโยชน์ ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ธุรกิจ สื่อ ประชาชน รัฐ กลายเป็นสื่อไม่มีเสรีภาพ และจะแก้ไขไม่สำเร็จ หากไม่สอนให้รู้เท่าทันสื่อ เข้าใจในสิ่งที่กำลังพูด เขียน นำเสนอ และรับรู้ โดยเฉพาะผู้ที่เป็อาจารย์ต้องรู้เท่าทันสื่อให้เร็วขึ้น ความห่วงใยเกินเหตุอาจทำให้การปฏิรูปสื่อเข้าไปทางออกอีกอย่างคือ ต้องให้ประชาชนได้เรียนรู้จากความจริง หุ้มเทศสร้างความเข้มแข็งกับประชาชน ต้องพูดเรื่องสื่อในโรงเรียนควบคู่กับการศึกษาสอนตั้งแต่อ่อนบาล จะไม่มีคนเห็นเด็กกระโดดตามสื่อไป จะได้ไม่มีการโทษสื่อ เวลาใครทำอะไรผิด”

รศ.มาลี บุญศิริพันธ์

คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

“การปฏิรูปสื่อั้นต้องเริ่มจากตั้งแต่เมื่อคุณเข้ามาและรู้สึกรว่าเป็นสื่อมวลชนสิ่งสำคัญที่สุดของการปฏิรูปสื่อไม่ใช่วงการสื่อมาพูดกันเอง แต่ต้องเป็นการเปิดให้ประชาชนเข้ามาจับบทบาทร่วมด้วย และการปฏิรูปสื่อั้นต้องสร้างภูมิคุ้มกันการรู้เท่าทันสื่อให้ประชาชนถ้าประชาชนไม่เชื่อข้อมูลในสื่อแล้วจะสามารถไปหาข้อมูลตรวจสอบได้ทีใดบ้าง เช่น กรณีโซเชียลมีเดียั้น เป็นการเปิดโอกาสประชาชนแสดงความเห็นและเข้ามาตรวจสอบได้ และข้อมูลความเห็นเหล่านี้จากประชาชนก็เป็นประโยชน์ต่อรัฐบาลด้วยในการสร้างนโยบายที่ดีพลเมือง ซึ่งนี่คือความสำคัญของการเป็นพลเมืองด้วย”

“ถ้าจะปฏิรูปสื่อกันจริงๆ ต้องสร้างทำให้ประชาชนตรวจสอบสื่อได้ โดยคนที่สื่อต้องแคร่ที่สุดคือประชาชน สื่อต้องปฏิรูปตัวเองอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่ให้ใครมาบอกว่าต้องปฏิรูปซึ่งการปฏิรูปแท้จริงต้องมองถึงองค์กรสื่อด้วย ดังนั้นเสนอให้ต้องสร้างความรู้เรื่องสื่อให้ประชาชนและต้องเปิดให้ประชาชนเข้ามาร่วมปฏิรูปสื่อได้ด้วย ส่วนคนไทยทุกคนต้องช่วยกันปฏิรูปสื่อ สื่อไม่ใช่ยาไปคู เดียวก็อยู่ไม่ได้เอง และวันนี้องค์กรสื่ออาจต้องมีการนิยามคำว่าสื่อหนังสือพิมพ์กันใหม่ด้วยเพื่อให้ครอบคลุมถึงสื่อใหม่ที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่สื่อกระแสหลักยังมีคือ ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ”

ทำไมการปฏิรูปสื่อจึงควรเป็นวาระแห่งชาติ ?

ศ.ดร.พาสุก วงษ์โพธิ์ต

นักวิชาการชั้นนำอย่าง ศ.ดร.พาสุก วงษ์โพธิ์ต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวในปาฐกถาของท่านเมื่อประมาณหนึ่งเดือนที่ผ่านมาว่า ถึงเวลาแล้วที่จะช่วยกันรณรงค์ให้การปฏิรูปสื่อเป็นวาระแห่งชาติ แต่คนจำนวนมากมายังที่เป็นนักวิชาการสื่อสารมวลชน และนักเคลื่อนไหวทางสังคมก็ยังขาดความเข้าใจถึงที่มาความสำคัญและผลกระทบของการปฏิรูปสื่อ บทความนี้ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นตอนๆ ต่อเนื่องไป จะพยายามอธิบายให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปสื่อในประเทศไทย

ประเด็นหลักของการปฏิรูปสื่อในปัจจุบัน คือ การปฏิรูปคลื่นความถี่วิทยุ (radio frequency) ที่ใช้ในการกระจายเสียงและแพร่ภาพ ของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ตลอดจนเครือข่ายสื่อสารโทรคมนาคมต่างๆ คลื่นความถี่วิทยุเป็นทรัพยากรธรรมชาติเช่นเดียวกับแร่ธาตุ ป่าไม้ แม่น้ำ และเป็นสิ่งที่มีอยู่จำกัดจึงควรได้รับการจัดสรรให้ใช้อย่างคุ้มค่าและเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน นี่เองคือที่มาของการออกใบอนุญาตประกอบการวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์และการจัดหารูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารจัดการคลื่นความถี่ในประเทศต่างๆ และในระดับสากล

ทั้งนี้ทั้งนั้น การจัดสรรหรือบริหารจัดการคลื่นความถี่จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความจริง ที่สำคัญที่ว่า **"ประชาชนพลเมืองทุกคนคือเจ้าของคลื่น"** หากมีการมาทำสัมปทาน หรือนำคลื่นนั้นไปเช่าช่วง หรือทำ

ประโยชน์ในลักษณะใดก็ตาม ประชาชนก็คือเจ้าของผู้ให้อนุญาตในการเช่า (landlord) ขณะที่สถานีวิทยุและโทรทัศน์ต่างๆ นั้นเป็นเพียงผู้เช่ากรรมสิทธิ์ (tenant) ดังนั้นบริษัทหรือบรรษัทที่เป็นเจ้าของสถานีนั้น ก็ควรที่จะต้องจ่ายค่าเช่าสำหรับคลื่นที่ได้รับการจัดสรรให้แก่ผู้ที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่น (ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีในประเทศไทยแต่อนาคตจะใช้ชื่อว่า กสท.) และเงินจำนวนนั้นก็ควรที่จะได้นำมาหมุนเวียนใช้สำหรับสร้างสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์เพื่อประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อถือเป็นการคืนกำไรและทุนให้แก่เจ้าของคลื่น

อย่างไรก็ดีในประวัติศาสตร์ของการสื่อสารมวลชนทางวิทยุและโทรทัศน์ในประเทศไทย หน่วยงานของรัฐเพียงไม่กี่หน่วยงานเป็นผู้ที่ได้รับสิทธิในการจัดสรรและบริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุซึ่งสามารถพอจะยกมาให้เห็นเป็นสถิติคร่าวๆ ดังนี้

กรมประชาสัมพันธ์ เป็นเจ้าของสถานีวิทยุ 145 สถานีและสถานีโทรทัศน์ 9 สถานี (ช่อง 11+ภูมิภาค 8 สถานี)

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) เป็นเจ้าของสถานีวิทยุ 62 สถานีและสถานีโทรทัศน์ 3 สถานี (ช่อง 3, 9 และ UBC)

กระทรวงกลาโหม (ส่วนใหญ่คือกองทัพบก) เป็นเจ้าของสถานีวิทยุ 213 สถานี และสถานีโทรทัศน์ 2 สถานี (ช่อง 5 และช่อง 7)

กรมตำรวจ เป็นเจ้าของสถานีวิทยุ 44 สถานี

โครงสร้างความเป็นเจ้าของของสถานีวิทยุและโทรทัศน์ในรูปแบบดังกล่าว มีที่มาที่ผูกพันกับระบบเผด็จการทหารและอิทธิพลทางการเมืองของระบบราชการที่ครอบงำสังคมไทยมาแต่อดีตกาล ทั้งสื่อวิทยุและโทรทัศน์มีบทบาทสำคัญในการประชาสัมพันธ์ผลงานและโฆษณาทางการเมืองให้หน่วยงานที่ควบคุม (และอ้างตัวว่าเป็นเจ้าของ) คลื่นความถี่เนื้อหาประเภทข่าวสารบ้านเมืองหรือสาระที่มีนัยทางการเมืองจะถูกดูแลอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะในช่วงที่มีวิกฤตการณ์ทางการเมือง ขณะที่เนื้อหาประเภทบันเทิงจะมีการจัดการให้เอกชนเช่าช่วงเวลาไปทำ หรือในบางกรณีก็

เป็นการให้สัมปทานเอกชนรายใหญ่ไปจัดการบริหาร
คลื่นความถี่ไปเลยอีกทอดหนึ่ง

จึงไม่น่าแปลกใจที่คนไทยทั่วไปมักจะมีกึ่งถึง หรือ
รู้จักตระกูลมาลิโนนท์เจ้าของบริษัทบางกอกเอ็นเทอร์
เทนเมนท์ จำกัด ที่ได้รับสัมปทานจาก อสมท ให้
บริหารจัดการไทยทีวีสีช่อง 3 ว่า เป็น 'เจ้าของช่อง 3'
และ **คุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์** เจ้าของและผู้อำนวยการ
บริษัท **กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด** ซึ่งได้รับ
สัมปทานบริหารจัดการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง
7 ว่า เป็น 'เจ้าของช่อง 7' ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว
ทั้งตระกูลมาลิโนนท์ และคุณสุรางค์ เป็นเพียงเจ้าของ
เครือข่ายและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในสถานีเพื่อแพร่ภาพ
และออกอากาศเนื้อหาผ่านทางช่อง 3 และช่อง 7 แต่
สำหรับ 'คลื่นความถี่' ซึ่งเป็นพาหะและตัวนำพาเนื้อ
หาทั้งหลายที่ผลิตออกมาสู่ผู้ชมผู้ฟังนั้น คือ ทรัพยากร
สาธารณะซึ่งประชาชนเป็นเจ้าของโดยสมบูรณ์

นอกจากนี้ ทั้ง อสมท และ กองทัพบกซึ่งเป็นผู้ให้
สัมปทานของช่อง 3 และช่อง 7 ก็ไม่ใช่เจ้าของคลื่น
ความถี่ตามตรรกะที่ว่า **คลื่นความถี่** คือทรัพยากร
ธรรมชาติซึ่งกล่าวไว้ในตอนต้น อสมท และกองทัพบก
จึงเป็นเพียงผู้ที่สถานการณทางการเมืองในอดีตเอื้อ
ให้สามารถอ้างกรรมสิทธิ์ในการถือครอง และบริหาร
จัดการคลื่นความถี่เท่านั้นเอง และเมื่อสถานการณ์
ต่าง ๆ เปลี่ยนไปหลังการปฏิรูปการเมือง ประเทศไทย
มีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ปีพ.ศ.2540 ที่ในมาตรา 40
ได้บัญญัติชัดเจนว่า

**"คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียงวิทยุ
โทรทัศน์และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อ
สารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ..."**

หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่า
จะเป็นรัฐหรือเอกชนก็ควรที่จะเคารพเจตนารมณ์ของ
รัฐธรรมนูญในมาตราดังกล่าว ที่มุ่งหมายให้มีการ
เปลี่ยนแปลงระบบการถือครองกรรมสิทธิ์ในคลื่นที่ใช้
สำหรับกระจายเสียงออกอากาศวิทยุและโทรทัศน์
และการสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อกระจายให้เกิดความ
เท่าเทียมและดุลยภาพระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจเอก
ชน และภาคประชาชนในการใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์

ในอดีตที่ผ่านมาการเข้าถึงสื่อวิทยุและโทรทัศน์
เป็นเรื่องยากยิ่งนักสำหรับประชาชนคนธรรมดาทั่วไป
หากไม่ได้เป็นดารา นักร้อง พิธีกร นักจัดรายการ
หรือเป็นบุคคลในข่าวซึ่งมีสองขั้วหลัก คือบุคคลที่มีชื่อ
เสียงและเป็นที่น่าจับตามองในสังคมอย่าง นักการ
เมืองหรือนักธุรกิจชื่อดัง นักวิชาการ และ อีกขั้วหนึ่ง
คือ อาชญากร ผู้ประสมภัยพิบัติ หรือเหยื่อเคราะห์ร้าย
โอกาสที่จะได้ปรากฏเสียงหรือภาพในวิทยุและโทรทัศน์
ก็แทบจะเกือบ ๆ เท่ากับศูนย์

ส่วนในแง่ของการเข้าถึงในฐานะผู้ผลิตก็ยิ่งจำกัด
เข้าไปอีก ด้วยโครงสร้างของอุตสาหกรรมวิทยุและ
โทรทัศน์ ที่ถูกครอบงำโดยผู้ผลิตรายใหญ่ ๆ จำนวนไม่
ก็รายที่ร่วมวงจรผลประโยชน์กับเจ้าของสถานี โอกาส
ของผู้ผลิตรายย่อย ๆ หรือผู้ผลิตเนื้อหาในระดับชุมชน
ที่น่าจะรองรับความต้องการของคนได้ทั่วถึง และตรง
ประเด็นกว่าก็กลับถูกปิดกั้นไป ทั้งนี้ ยังไม่ต้องพูดถึง
ผู้ผลิตที่สามารถสร้างเนื้อหาเพื่อตอบสนองกลุ่มคน
และวัฒนธรรมย่อยที่หลากหลายและแตกต่างในสังคม
อย่างเด็กและเยาวชน คนพิการ ชนกลุ่มน้อยทางภาษา
ชาติพันธุ์ และศาสนา เป็นต้น

โครงสร้างในการถือครองกรรมสิทธิ์คลื่นความถี่
อันขาดความเท่าเทียมและความเหลื่อมล้ำของโอกาส
ที่คนกลุ่มต่างๆ ในสังคมที่จะสามารถเข้าถึงและใช้
ประโยชน์จากคลื่นความถี่ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีจำกัด
และนับวันจะทวีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ ในโลกยุคดิจิทัล
เหล่านี้คือที่มาและความจำเป็น ของการปฏิรูปสื่อที่
ประชาชนคนไทย ผู้เป็นเจ้าของคลื่นความถี่ในทาง
นิติบัญญัติ ไม่ควรมองข้ามและควรจรรโลงกรรมสิทธิ์นั้น
ให้เกิดขึ้นจริงทางพฤตินัยด้วย

ที่มา : กรุงเทพธุรกิจ 13 ต.ค. 2547

บทบาทสื่อกับการปฏิรูปสื่อ

4 องค์กรวิชาชีพสื่อประสานเสียงจัดตั้ง กก.ปฏิรูปสื่อ

เรื่อง : นิรมล ประสารสุข

แผนงานการปฏิรูปสื่อภาครัฐ-พัฒนาสื่อเอกชน

หลักการและเหตุผล

จากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองในช่วงเดือน มีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๕๓ ซึ่งนำไปสู่ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนมาก อันสะท้อนให้เห็นถึงความแตกแยกอันร้ายลึกของประชาชนคนไทยที่มีความคิดและความเชื่อทางการเมืองที่แตกต่างกัน โดยไม่ยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะใช้กำลังเข้าประหัตประหารกันได้ตลอดเวลา

ภายใต้สถานการณ์ข้างต้นสื่อมวลชนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากว่ามีส่วนสำคัญในการยุยงให้เกิดความเกลียดชังและใช้ความรุนแรง และไม่ได้ทำหน้าที่เสนอข้อมูลข่าวสารที่นำไปสู่การแสวงหาทางออกให้กับสังคมไทย โดยใช้กระบวนการสันติวิธี

อย่างไรก็ตาม ข้อวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากการผู้ประกอบการวิชาชีพหรือองค์กรด้านสื่อมวลชนเพียงฝ่ายเดียว ในทางกลับกัน ปัญหาการผูกขาดโครงสร้างสื่อมวลชนภาครัฐ โดยรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยต่างไม่ให้ความสำคัญต่อการปฏิรูปสื่อภาครัฐ และการเร่งรัดผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ขณะที่องค์กรวิชาชีพด้านสื่อมวลชนต่างๆ ทั้งที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ได้พยายามปรับตัวด้วยการเพิ่มงานด้านการพัฒนาความเป็นวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนแขนงต่างๆ แม้ว่า จะยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ก็ตาม

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ของสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปประเทศไทยอย่างเต็มรูปแบบ องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ๔ องค์กร ประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จึงได้จัดทำแผนงานการปฏิรูปสื่อมวลชนภาครัฐ และการพัฒนาสื่อมวลชนของเอกชนขึ้นโดยให้มีคณะกรรมการอิสระชุดหนึ่งทำหน้าที่ผลักดันภารกิจต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานข้างต้น

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเร่งรัดผลักดันให้เกิดการปฏิรูปสื่อมวลชนของรัฐ รวมทั้งการเร่งรัดการออกกฎหมายจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่จัดสรรและกำกับดูแลสื่อมวลชนด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ทั้งที่ใช้คลื่นความถี่และไม่ใช้คลื่นความถี่ ตามกฎหมายประกอบกิจการฯ ที่ได้ตราขึ้นก่อนหน้านี้อแล้ว

๒) เพื่อขจัดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสวงหา และนำเสนอข้อมูลข่าวสารของประชาชนและสื่อมวลชน โดยเฉพาะปัญหาอุปสรรคทางด้านกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลกันเองทางด้านจริยธรรมให้สามารถตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงและความคาดหวังที่สังคมมีต่อสื่อมวลชน

๔) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการแสวงหาความร่วมมือต่อการจัดทำหลักสูตรการพัฒนาบุคลากร ในวิชาชีพสื่อ มวลชนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นหลักประกันต่อการทำหน้าที่ของบุคคลากรในวิชาชีพนี้

๕) เพื่อศึกษาและนำไปสู่การสนับสนุนการพัฒนาองค์กรด้านการศึกษาและเผยแพร่สื่อให้เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนได้แก่ องค์กรสื่อมวลชน องค์กรด้านวิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมเพื่อให้เกิดกระบวนการตรวจสอบสื่อมวลชนโดยภาคสังคมให้เข้มข้มยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินงาน

จัดตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ และ ความรับผิดชอบสื่อมวลชน" หรือ คพส. ประกอบด้วยผู้แทนองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน นักกฎหมาย ผู้แทนองค์กรด้านการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสื่อมวลชนและการปฏิรูปสื่อ ดังรายนามต่อไปนี้

๑. นายมานิจ สุขสมจิตร	อดีตประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
๒. นายปราโมทย์ ฝ่ายอุประ	ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
๓. นายวสันต์ ภัยหลิกดิ์	ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
๔. นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์	นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
๕. นายก่อเขต จันทเลิศลักษณ์	นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
๖. นายสุนทร จันทรงศ์	ตัวแทนนักหนังสือพิมพ์ภูมิภาค
๗. รศ. จุมพล รอดคำดี	อดีตคณบดีคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ
๘. ดร.สุภารัตน์ ดิษยวรรณะ จันทรวัดมานุกูล	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๙. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ	อดีตนายกสภาพนายความ
๑๐. นางสาวเข็มพร วิรุณราพันธ์	ผู้จัดการแผนงาน สื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.)
๑๑. นางสาวสุกัญญา กลางณรงค์	รองประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ

ทั้งนี้ คณะกรรมการอิสระชุดนี้ อาจแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของแผนงานได้ตามความเหมาะสม

ต่อมาวันที่ 6 กรกฎาคม 2553 คณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบสื่อมวลชน "คพส." ๒๕๕๓ มีมติให้แต่งตั้งคณะทำงานชุดต่าง ๆ เพื่อร่วมดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน ดังนี้

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบสื่อมวลชน "คพส." เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ของ คพส.

ด้วยคณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบสื่อมวลชน "คพส." คณะกรรมการอิสระที่ก่อตั้งขึ้นโดยก่อตั้งโดย ๔ องค์กรวิชาชีพสื่อ ประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เพื่อจัดทำแผนงานการปฏิรูปสื่อภาครัฐ-พัฒนาสื่อเอกชน ได้ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มีมติให้แต่งตั้งคณะทำงานชุดต่าง ๆ เพื่อร่วมดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของแผนงานดังนี้

คณะทำงานพัฒนากลไกควบคุมกันเองทางวิชาชีพ

๑. นายวสันต์ ภัยหลิกดิ์	ประธานคณะทำงาน
๒. ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	คณะทำงาน
๓. นายภัทระ คำพิทักษ์	คณะทำงาน
๔. ดร.มานะ ตริรยาภิวัฒน์	คณะทำงาน
๕. นายวิฑูร ฟิงประเสริฐ	คณะทำงาน
๖. นายวีระศักดิ์ พงศ์อักษร	คณะทำงาน และ เลขานุการ

คณะทำงานพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพ

๑. นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นายพรชัย ปุณณวัฒนาพร	คณะทำงาน
๓. นายณรงค์ สุทธิรักษ์	คณะทำงาน
๔. ดร.สุภารัตน์ ดิษยวรรณะ จันทรวัดมานุกูล	คณะทำงาน
๕. นายชวรงค์ ลิ้มปิทมปาณี	คณะทำงานและเลขานุการ

คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายด้านสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชน

๑. นายเดชอุดม	ไกรฤทธิ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายจักร์กฤษ	เพิ่มพูล	คณะกรรมการ
๓. อาจารย์วันดา	แสงสารพันธ์	คณะกรรมการ
๔. นายสมหมาย	ปาริฉัตร	คณะกรรมการ
๕. นายประติษฐ์	เรืองดิษฐ์	คณะกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

๑. นายก่อเขต	จันทเลิศลักษณ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายเจริญ	ถิ่นเกาะแก้ว	คณะกรรมการ
๓. ดร.นิพนธ์	นาคสมภพ	คณะกรรมการ
๔. นายวิจิต	เอื้ออารีกุล	คณะกรรมการ
๕. น.ส.สุวรรณา	สมบัติรักษาสุข	คณะกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการพัฒนากลไกการเฝ้าระวังการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน

๑. รศ.จุมพล	รอดคำดี	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางสาวเข็มพร	วิรุณราพันธ์	คณะกรรมการ
๓. นางสาวสุภิญญา	กลางณรงค์	คณะกรรมการ
๔. นายธาม	เชื้อสถาปนศิริ	คณะกรรมการ
๕. นายนิรันดร์	เขาวภา	คณะกรรมการ
๖. นายวันชัย	วงศ์มีชัย	คณะกรรมการ
๗. นางสาวสุวรรณา	จิตประภัสสร	คณะกรรมการ
๘. นายโกศล	สงเนียม	คณะกรรมการและเลขานุการ

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม ๒๕๕๓

ปฏิรูปสื่อ : กฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่

เรื่อง : นิรมล ประสารสุข

กสทช. - พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ ๔ หรือ ว่ากฎหมายฉบับนี้..ไม่มีวันจบ

พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และ กํากับกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม นั้น ถูกตราขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2543 และ มีการประกาศใช้ เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2543 เป็นต้นมา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มีการบัญญัติให้มืองค์ของรัฐที่เป็นอิสระ ในการกําหนดกํากับจัดสรรคลื่นความถี่ รวมถึงกํากับดูแล การประกอบกิจการหากแต่การสรรหากรรมการ เพื่อมาดูแล ก็ยังคงเป็นประเด็นปัญหาของความไม่ลงตัวเรื่อยมา.....

กระทั่งในปี พ.ศ. 2550 ที่มีการตรารัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยขึ้นใหม่ โดยเนื้อหาได้มีการแก้ไข ปรับปรุงรัฐธรรมนูญฉบับเก่า ทำให้ประเด็นเรื่องของการจัดสรรองค์การคลื่นความถี่ เป็นประเด็นที่กลับมาถกเถียงอีกครั้ง จนเกิดการทบทวนและจัดทำร่าง กฎหมายใหม่

เมื่อเดือนสิงหาคม 2553 มีการเปิดประชุมสภาผู้แทน ราษฎรสมัยสามัญนิติบัญญัติ ร่างฯพ.ร.บ.องค์การจัด สรรคลื่นความถี่ฯ อยู่ในลำดับที่ 16 ของการบรรจุวาระ เพื่อการนำเข้าสู่การประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัย สามัญนิติบัญญัติ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา หลังจากการประชุมวุฒิสภามัชยวิสามัญพิเศษ เมื่อ วันที่ 30 พ.ศ. 2553 ได้พิจารณาร่างพ.ร.บ.องค์การจัด สรรคลื่นความถี่และกํากับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.....ซึ่งที่ ประชุมวุฒิสภาฯ ได้มีการพิจารณาแก้ไขร่างพ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ในประเด็นหลักหลาย มาตรา

ย้อนหลังไปเมื่อวันที่ 30 พ.ศ. 2553 มีการประชุม

วุฒิสภามัชยวิสามัญพิเศษ โดยมี นางสาวทัศนา บุญทอง รองประธานวุฒิสภา เป็นประธานการประชุม โดยที่ประชุมได้พิจารณาร่าง พ.ร.บ.องค์การ จัดสรรคลื่น ความถี่และกํากับกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมพ.ศ..(กสทช.) ที่คณะกรรมการ พิจารณาเสร็จแล้ว โดยสาระสำคัญของร่างพ.ร.บ.นี้คือ

การมีกรรมการ กสทช. เพื่อมาควบคุมดูแลออกใบ อนุญาตจัดสรรคลื่นความถี่ทั้งกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และโทรคมนาคม ซึ่งปัจจุบันมีธุรกิจที่มี เกี่ยวข้องมูลค่าหลายแสนล้านบาท จึงทำให้เป็นที่ถูก จับตามองโดยเฉพาะในแวดวงสื่อสารมวลชนและกิจ กิจการโทรคมนาคมพยายามผลักดันคนของตัวเองเข้ามา เป็นกรรมการ ทั้งนี้ประเด็นที่มีความสำคัญคือมาตรา 6 เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการกิจการกระจาย เสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) ซึ่งกรรมาธิการวุฒิสภาได้มีการแก้ไขจากเดิม 11 คน เป็น 15 คนและเพิ่มสัดส่วนกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านความมั่นคงของรัฐจำนวน 2 คน

การเพิ่มสัดส่วน และ ส่วนประกอบคณะกรรมการ กสทช. ให้อภัยความมั่นคง

	ร่าง สส. 2553		ร่าง สว. 2553	
ชื่อองค์กร	กสทช.		กสทช.	
จำนวน	11 คน		15 คน	
ที่มา	คัดเลือก	สรรหา	คัดเลือก	สรรหา
กรรมการ	กสท 5 คน		กสท 7 คน	
องค์ประกอบ	กทค 5 คน		กทค 7 คน	
	กิจการกระจายเสียง	1	กิจการกระจายเสียง	1
	กิจการโทรทัศน์	1	กิจการโทรทัศน์	1
	กิจการโทรคมนาคม	2	กิจการโทรคมนาคม	2
	กฎหมาย	2	กฎหมาย	2
	เศรษฐศาสตร์	2	เศรษฐศาสตร์	2
	คุ้มครองผู้บริโภค	1	คุ้มครองผู้บริโภค	1
	ส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ	1	ส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ	1
	การศึกษาและวัฒนธรรม	1	การศึกษา วัฒนธรรม หรือการศาสนา หรือการพัฒนาสังคม ด้านความมั่นคงหรือ การบริหารราชการ	2

นายอนันต์ วรฉัตร ส.ว.สรรหา รองประธาน กรรมการฯ ซึ่งแจ้งว่ากฎหมายฉบับนี้ได้ผ่านเห็นชอบจากสภาอย่างรวดเร็วเพียง 15 นาที ซึ่งมีหลายองค์กรที่เกี่ยวข้องแสดงความเห็นห่วง และกังวลจึงมีการยื่นหนังสือต่อวุฒิสภาเพื่อให้พิจารณาอย่างรอบคอบ กรรมการก็วางแผนเปิดรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในช่วง มิ.ย. - ก.ค. 2553 ซึ่งจะพิจารณาเสร็จเพื่อเสนอต่อที่ประชุมในสมัยหน้าแต่เกิดปัญหาทางการเมืองเกิดขึ้นจนมีการเปิดสมัยวิสามัญจนทำให้อายุของร่างกฎหมายจะครบกำหนดในวันที่ 30 พ.ค. 2553 กรรมการฯ จึงเหลือเวลาพิจารณาร่างดังกล่าวเพียง 2 วันจึงทำให้ต้องรวบรัดในการพิจารณา

ที่ประชุมได้ใช้เวลาในการถกเถียงในเรื่องสัดส่วนของวิชาชีพค่อนข้างมาก กรรมการบางคนแสดงความเห็นห่วงกันในเรื่องการเพิ่มกรรมการในส่วนของกิจการโทรทัศน์และกิจการกระจายเสียงอาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบกิจการที่อยู่ในธุรกิจเข้ามาครอบงำการทำงานของกสทช.ได้

ด้าน นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ขณะนั้น) ซึ่งแจ้งว่าก่อนจะลงมติ ยึดตามร่างเดิมหรือตามกรรมการแก้ไข อาจมีประเด็นที่ปัญหาได้ เนื่องจากหากแก้ไขมาตรา 6 ให้จำนวนกรรมการกสทช.เพิ่มขึ้น จะต้องมีการแก้ไขมาตราอื่นด้วย อาทิ มาตรา 9 , 10 , 12 ,13, 14, 15, 16 ,20 และ 38 ซึ่งครอบคลุมที่มาและการสรรหากรรมการกสทช.ตั้งแต่กระบวนการเสนอชื่อ ซึ่งคงต้องถอนร่างออกไปแก้ไขใหม่ ซึ่งจะไม่ทันตามกรอบเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด ส่วนอีกทางหนึ่งคือต้องกลับไปสู่ร่างเดิมคือการมีกรรมการ 11 คนอย่างไรก็ดีในส่วนของการกรรมการด้านความมั่นคงซึ่งมีกระแสความต้องการให้มีกรรมการด้านความมั่นคงซึ่งทางออกเนื่องจากในมาตรา 6 ไม่ได้ห้ามผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติด้านความมั่นคงเข้ารับการสรรหาในสัดส่วนของกรรมการแต่ละด้าน

แก้ไขให้ กสทช.เป็นหน่วยงานธุรการ

การพิจารณามาถึงมาตรา 9 ที่กำหนดให้สมาคมสถาบัน หรือ องค์การที่จะเสนอชื่อบุคคลเป็นกรรมการ กสทช. มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนสำนักงานเลขานุการ วุฒิสภาทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการ ซึ่งคณะกรรมการ อธิการเสียงข้างน้อยได้ขอสงวนความเห็นแก้ไขให้สำนักงาน กสทช.เป็นหน่วยงานธุรการแทน โดยให้เหตุผลว่า ไม่ใช่หน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่จะ ดำเนินการเหมือนกับเป็นการทำงานที่ผิดฝาผิดตัว ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติเห็นด้วย กับการสงวนความเห็น ของคณะกรรมการธิการเสียงข้างน้อยด้วยคะแนน 60 ไม่เห็นด้วย 26 เสียง

จากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาเรียงตามลำดับซึ่ง ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ โดยในมาตรา 48 ที่กำหนดให้มีแผนแม่บทการบริหาร คลื่นความถี่ โดยใน (3) ที่กำหนดว่ารายละเอียดเกี่ยวกับ คลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม นั้น พล.ท.สิทธิพร ภัทรแสน เจ้ากรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหมกรรมการธิการเสียงข้างน้อย ได้ขอสงวนความเห็น โดยขอให้มีการละเอียดเกี่ยวกับ กิจการด้านความมั่นคงของรัฐด้วย รวมทั้งในการ จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ที่ให้มีความ รับฟังความเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการที่ใช้ ประโยชน์คลื่นความถี่และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบการพิจารณา ให้รวมถึง รายละเอียดการกำหนดคลื่นความถี่เกี่ยวกับ กิจการ ด้านความมั่นคงของรัฐตามอย่างเพียงพอและเหมาะสม ด้วย ซึ่งคณะกรรมการธิการเสียงข้างมาก ให้อินยอม ตามที่เสนอ

วุฒิกก 9 ชม.ผ่านกม.คลื่นความถี่ด้วยคะแนน 83 ต่อ 1 เสียง

การพิจารณาร่างพ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.... (กสทช.) ซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณามากกว่า 9 ชั่วโมง โดย พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ซึ่งมี 95 มาตรา

โดยส่วนใหญ่เป็นไปตามที่คณะกรรมการธิการแก้ไข ในที่สุดที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติในวาระ 3 ด้วย คะแนนเสียง 83 ต่อ 1 เสียงจากนั้นประธานได้สั่งปิด ประชุมเวลา 23.45 น.

อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้นวุฒิสภาก็ต้องส่งให้สภาผู้ แทนราษฎรพิจารณาอีกครั้งเนื่องจากมีการแก้ไข หาก สภาฯ เห็นชอบตามที่วุฒิสภาแก้ไขก็จะประกาศใช้ เป็นกฎหมายทันทีหากไม่เห็นชอบก็ต้องตั้งคณะกรรมการ ร่วมทั้งสองสภาพิจารณาต่อไป

24 มี.ค. 53 สภาผู้แทนราษฎรผ่านร่างพ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ รวดเร็วและฉับไว

ก่อนวุฒิสภาจะลงมติร่างพ.ร.บ.องค์กรจัดสรร คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจาย เสียงวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ... ได้ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ 2 และวาระที่ 3 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2553 ที่ผ่านมา ซึ่งแม้จะถูกมองว่าเป็นการผ่านออกมาอย่างรวดเร็ว ฉับไว เพื่อการนำกฎหมายดังกล่าวไปใช้ได้อย่างทัน ท่วงทีในอนาคต แต่กระแสนการคัดค้านถึงร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ยังคงมีอย่างต่อเนื่องและถือได้ว่าไม่แตกต่าง จากข้อขัดแย้งที่ผ่านมามากนัก โดยมีข้อขัดแย้งใน หลายประเด็นที่อาจแยกเป็น 2 ประเด็นปัญหาใหญ่ๆ ได้ดังนี้

ประเด็นในเรื่องของการสรรหาคณะกรรมการในการ เข้ามากำกับดูแล ที่มีปัญหาในเรื่องของความขัดแย้ง ไม่ลงรอยในการสรรหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง รวมถึง กระแสการต่อต้านร่างพ.ร.บ.ดังกล่าว ทำให้การสรรหา ต้องประสบปัญหาความล่าช้าเรื่อยมา โดยประเด็นการ รวมองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระให้เหลือเพียงองค์กรเดียว ตามรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2550 ในมาตรา 47 และ มาตรา 305 (1) ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์กรอิสระที่ กำหนดว่าให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระเพียงองค์กร เดียวนั้น ที่ผ่านมาก็มีการเสนอว่าควรให้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการชุดใหญ่ หรือที่เรียกว่า คณะกรรมการ กิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทร คมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

จากการรวมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ(กสทช.)และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) เข้าด้วยกันซึ่งในการดำเนินงานภายใต้ กสทช. จะแยกย่อยเป็นหน่วย กทช. เพื่อดูแลด้านวิทยุโทรทัศน์ และ กสทช. ดูแลด้านโทรคมนาคม โดยมีคณะกรรมการทั้งหมด 11 คน จากประธานที่สรรหาโดยการเลือกกันเองภายใน 1 คน และคณะกรรมการฝ่าย กทช. และกสทช. อย่างละ 5 คน โดยที่ในหน่วยย่อยให้เลือกฝ่ายละ 1 คน (รวม 2 คน) โดยต้องจัดทำใบโปร่งใสเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอย่างที่ผ่านมา

สมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ เสนอควรต้องแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของคณะกรรมการที่จะเข้ามากำกับดูแล ในประเด็นดังกล่าว 3 ประการ คือ

1) มาตรา 6 จำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) ที่ขอให้มีการเพิ่มตัวแทนจากกิจการโทรทัศน์เป็นจำนวน 2 คน จากเดิม 1 คน เนื่องจากกิจการโทรทัศน์ในปัจจุบันมีประเภทของการประกอบธุรกิจหลายแบบทั้งฟรีทีวี ทีวีผ่านดาวเทียม และเคเบิลทีวี โดยให้เหตุผลว่าการมีตัวแทนกิจการโทรทัศน์เพียงคนเดียว จึงไม่น่าจะเพียงพอส่วนกิจการกระจายเสียงในอนาคตผู้ประกอบการจะมีจำนวนมากขึ้นทั้งประเภทสาธารณะ ประเภทธุรกิจ และวิทยุชุมชน จึงควรมีกสทช.ที่มาจากภาควิชาชีพกระจายเสียงเป็นจำนวน 2 คนเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ มีการมองว่ากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์มีความหลากหลายในการประกอบธุรกิจ หากกสทช.มีตัวแทนไม่ครบถ้วนทุกด้านจะทำให้เกิดปัญหาการกำกับดูแลไม่จบสิ้น ที่สำคัญคือ ในอนาคต New Media หรือสื่อใหม่จะมีการเติบโตมากขึ้นรวมถึงการเติบโตของสื่อทางเลือกอย่างเคเบิลทีวีที่มีแนวโน้มสูงขึ้นการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับดูแลจึงควรต้องพิจารณาให้ครอบคลุม

2) มาตรา 7 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกสทช.สมาพันธ์ฯ เห็นว่าควรเพิ่มบทเฉพาะกาลให้นำมาตรา 7(12) ว่าด้วย กสทช.ต้องมีคุณสมบัติ และ

ไม่มีลักษณะต้องห้าม ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร ที่ปรึกษา พนักงาน ผู้ถือหุ้น หรือหุ้นส่วนในบริษัท หรือห้างหุ้นส่วน หรือ นิติบุคคลอื่นใด ที่ประกอบธุรกิจด้านกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคม ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนได้รับการเสนอชื่อตามมาตรา 9 มาบังคับใช้ในกระบวนการจัดสรรกสทช.ในครั้งแรก โดยข้อกำหนดดังกล่าวมีการมองว่าจะทำให้ไม่มีคนที่มิวิชาชีพ หรือประสบการณ์ด้านการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์มาเป็น กสทช. และยังเป็นกรจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ 2550

3) สมาพันธ์ฯ เห็นว่าไม่ควรระบุที่มาของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสทช.) และกรรมการกิจการโทรคมนาคม (กทช.) ไว้ล่วงหน้าตามที่มาตรา 28 (2) บัญญัติว่าการกำกับดูแลการประกอบกิจการกสทช. เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ กสทช.และกทช. จากกรรมการกสทช.ที่ไม่ได้เป็นประธานหรือรองประธาน กสทช.จำนวนคณะละ 4 คน เพราะจะเป็นการกำหนดตัวกรรมการไว้ล่วงหน้า โดยควรเปิดกว้างไม่ต้องระบุเจาะจงถึงที่มาของกรรมการ กสทช.และ กทช.

นอกจากนี้ ด้านเครือข่ายองค์กรผู้บริโภคมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ยังคัดค้านร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ใน มาตรา 25 ที่ให้อำนาจ กสทช.ตรวจสอบการดำเนินการ โดยตั้งอนุกรรมการขึ้น 2 คณะ ซึ่งจะส่งผลให้ต้องยุบสถาบันคุ้มครองผู้บริโภคไปโดยปริยาย เท่ากับว่าเป็นการตัดตัวแทนภาคประชาชนไม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมาธิการฯ ด้วย

ปัญหาการสรรหาคณะกรรมการในการเข้ามากำกับดูแล จึงยังเป็นการมองถึงปัญหาช่องว่างที่ต้องหาทางแก้ไขกันต่อไป ซึ่งนอกจากปัญหาในด้านการสรรหานี้ "ปัญหาด้านการจัดสรรคลื่นความถี่" ยังถือเป็นอีกหนึ่งประเด็นปัญหาใหญ่ที่มองว่ายังมีปัญหาความไม่ลงรอยในร่างพ.ร.บ.ดังกล่าว

อีกประเด็นใหญ่ที่มีการแสดงความเห็นคัดค้านต่อร่างพ.ร.บ.ดังกล่าวคือด้านการจัดสรรคลื่นความถี่ที่ถูกมองว่ายังไม่มีความลงตัว และไม่ก่อให้เกิดความเป็น

ธรรมแก่ทุกฝ่าย ซึ่งที่ผ่านมามีหลายหน่วยงานได้แสดงความเห็นคัดค้านดังนี้

ประเด็นการจัดสรรคลื่นความถี่

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ไอซีที ในฐานะผู้แทนในการยกร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรก็มีการคัดค้านร่างดังกล่าว โดย นายธานีรัตน์ ศิริประชนะ รองปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ หรือไอซีที กล่าวว่า มาตราที่ 38 ที่ระบุให้รัฐวิสาหกิจคืนความถี่กลับคืนให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เมื่อหมดสัมปทาน โดย กสทช. จะนำไปจัดสรรด้วยวิธีประมูลใหม่ ทั้งนี้มีการมองว่าไม่ควรยึดคลื่นคืนจากรัฐวิสาหกิจ เพราะรัฐวิสาหกิจยังมีโครงข่ายที่รับโอนจากเอกชนมาบริหารจัดการต่อ หากไม่มีคลื่นความถี่โครงข่ายก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้

นอกจากนี้ใน มาตรา 78 วรรค 3 ที่ระบุจะให้รัฐวิสาหกิจนำส่งรายได้จากสัมปทานทั้งหมดเข้า กสทช. หลังจากกฎหมายประกาศใช้มีการมองว่าควรปล่อยให้รัฐวิสาหกิจมีรายได้สัมปทานไปจนกว่าจะหมดอายุสัญญาในอีก 5 - 6 ปีข้างหน้าเพื่อเปิดโอกาสให้รัฐวิสาหกิจตั้งหลักแข่งขันกับภาคเอกชนที่มีความคล่องตัวกว่า ซึ่งน่าจะเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ประเด็นด้านการจัดสรรคลื่นที่สำคัญประการหนึ่งและถูกหยิบยกมากล่าวถึงมา คือการจัดสรรคลื่นอย่างเป็นธรรมโดยที่ผ่านมากลุ่มศูนย์ภาคีผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงโทรทัศน์และโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย (ศท.วท.) 28 สถาบัน ได้ยื่นหนังสือคัดค้านร่าง พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงภาคประชาชนทั้ง 3 ประเภท คือ วิทยุชุมชน วิทยุสาธารณะ และ วิทยุที่ประกอบทางธุรกิจอย่างมาก โดยเฉพาะในมาตรา 34 วรรค 6 การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ให้ใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น

ประเด็นดังกล่าว ทำให้เกิดความกังวลว่าจะส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ หรือกลุ่มนายทุนสามารถกว้านซื้อหรือสับคลื่นความถี่ได้ทั้งหมด เนื่องจากตาม พ.ร.บ.ดังกล่าว ระบุให้มีการประมูลซึ่งถือว่าไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มภาคประชาชน จึงอยากให้วุฒิสภาที่ต้องพิจารณากฎหมายฉบับนี้ต่อ ได้ตัดหรือยกเลิกคำว่า "ประมูลคลื่น" ออกไป

ซึ่งในความหมายของการประมูลคลื่นนี้เองหมายความว่า กลุ่มคนที่มีอำนาจซื้อคือกลุ่มนายทุน ดังนั้นปัญหาที่ตามมานอกจากความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรคลื่นแก่ประชาชน สิ่งที่ต้องพึงระวังคือการเข้าแทรกแซง ครอบงำการทำงานของสื่อมวลชน ที่ทำให้ความเป็นอิสระของสื่อไม่ชัดเจน เหมือนดังที่ผ่านมาและการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความเป็นอิสระอย่างแท้จริงของสื่อก็จะไม่เกิดขึ้น

15 มิถุนายน 2553 คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส) ออกแถลงการณ์คัดค้านร่างกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ 'ฉบับ ก.ทหาร อุกฉิน'

สืบเนื่องจากการประชุมวุฒิสภาสมัยวิสามัญนัดพิเศษ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา เพื่อทำหน้าที่กลั่นกรองร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม พ.ศ... และวุฒิสภามีมติผ่านร่างกฎหมายโดยแก้ไขในหลักการสำคัญ ประกอบด้วย

- ๑) การเพิ่มองค์ประกอบในองค์กรอิสระ ให้กับฝ่ายความมั่นคง และกำหนดให้มีกรรมการมาจากฝ่ายความมั่นคงตลอดจนเปิดให้หน่วยงานความมั่นคงส่งตัวแทนเข้า คัดเลือกกันเองเป็นกรรมการ และ
- ๒) การกำหนดให้ต้องจัดสรรคลื่นความถี่ให้กับฝ่ายความมั่นคงได้ใช้อย่างเพียงพอ'

(บางส่วนจากแถลงการณ์คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ)

ปัญหาที่รอการสะสางจากร่าง ฯ พ.ร.บ.
องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ และ กสทช.

23 กรกฎาคม 2553 ในงานสัมมนาเรื่อง "พ.ร.บ.
กสทช.กับอนาคตแห่งประเทศไทย" ซึ่งจัดขึ้นโดย
สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ โดยภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม
นี้ต่างเห็นตรงกันว่า หากผลักดันร่างพ.ร.บ.องค์กรจัด
สรรคลื่นความถี่ ฯ และ กสทช. ฉบับที่ผ่านวุฒิสภา
ออกมาบังคับใช้จะเกิดปัญหาและความวุ่นวายตาม
มาอย่างมาก

13 ปี นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540 ประกาศ
ใช้แต่องค์กรอิสระที่จะมาจัดสรรคลื่นความถี่ และ
กำกับกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการ
โทรคมนาคมยังไม่ครบสมบูรณ์ เนื่องจากตั้งได้แต่
คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือ กทช.
แต่ยังไม่สามารถตั้งคณะกรรมการกิจการกระจาย
เสียงและโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) ได้

ปัจจุบัน รัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2550 ได้ระบุให้รวม 2
องค์กรเป็นองค์กรเดียว และรัฐบาลชุดปัจจุบันได้ร่าง
พรบ.ฉบับใหม่ เรียกว่า พรบ.องค์กรจัดสรรคลื่นความ
ถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ....หรือ ร่าง
พรบ.กสทช. ซึ่งขณะนี้ร่างดังกล่าวผ่านการพิจารณา
ของวุฒิสภาและจะนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้
แทนราษฎรอีกครั้งในเดือนส.ค.นี้เนื่องจากมีการแก้ไข
ในสาระสำคัญหลายประการ

วิวัฒน์ สุทธิภาค ประธานคณะกรรมการ
โทรคมนาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
กล่าวว่า ปัญหาสำคัญในร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่
คำนิยามที่ไม่ชัดเจน ระหว่างคำว่า กิจการวิทยุ
คมนาคมและกิจการโทรคมนาคม ซึ่งจะมีผลต่อการ
กำหนดนิยามของตารางกำหนดคลื่นความถี่และ แผน
วิทยุความถี่ด้วย

นอกจากนี้ คุณสมบัติและองค์ประกอบของคณะ
กรรมการ จำนวน 15 คนนั้นถือว่ามากเกินไป และ
การกำหนดให้คนที่จะเป็นคณะกรรมการต้องลาออก
จากหน่วยงานเดิมอย่างน้อย 1 ปี นั้นไม่เหมาะสม

อภิก อัครวานันท์ รองประธานกรรมการและหัวหน้า
คณะผู้บริหารฝ่ายกฎหมายบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น ตั้ง
ข้อสังเกตว่า ร่าง พ.ร.บ.กสทช. ฉบับนี้จะต้องยกเลิก
พ.ร.บ.องค์กร ฯ ฉบับปี 2543 แต่ไม่ได้พูดถึงกฎหมาย
ลูกประกาศระเบียบต่างๆ ที่ออกมาก่อนหน้านี้ ซึ่ง
ปัจจุบันภาคเอกชนได้ปฏิบัติตามระเบียบเหล่านี้อยู่
ต่อไปจะทำอย่างไร เพราะอาจมีปัญหาการตีความ
กฎหมายตามมา

นอกจากนี้ ร่าง พ.ร.บ.กสทช.ยังมีช่องว่างอีกหลาย
จุด เช่น ไม่ได้พูดถึง Landing Rights หรือการรับ
สัญญาณดาวเทียมจากต่างประเทศ การให้บริการ
เคเบิลใต้น้ำ ซึ่งควรจะเป็นอำนาจหน้าที่ของ กสทช.

"สิ่งสำคัญที่ภาคเอกชนต้องดูมาโดยตลอด คือการมี
กสทช.ที่อายุน้อย เคยเสนอ 30 - 50 ปีด้วยซ้ำ แต่
กฎหมายที่ออกมาหลัง อายุมากขึ้นทุกที จาก 60 เป็น
70 ปี เราไม่อยากได้ กสทช.ที่เป็น ปู้นิยบุคคล นอก
จากนี้จากองค์ประกอบและวิธีการสรรหาเราได้แล้วว่า
กสทช.ชุดนี้จะมีนักวิชาการเป็นหลัก แล้วทำอย่างไร
จะให้ นักวิชาการเหล่านี้เข้าใจถึงการประกอบกิจการที่
แท้จริง"

มนต์ชัย หนูสง รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท
ทีโอที กล่าวว่า หากตีความตามรัฐธรรมนูญ มาตรา
47 ที่พูดถึงองค์กรอิสระนี้ จะเห็นชัดเจนว่าโครงสร้าง
องค์การจะประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจการ
กระจายเสียงและโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม
วัฒนธรรมความมั่นคงและการคุ้มครองผู้บริโภคส่วนที่
เหลือไม่เกี่ยวข้องเลย เช่นเดียวกับอำนาจหน้าที่ถูก
บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ธนา เรียรอัจฉริยะ รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น นั้นเป็นห่วงเรื่อง
อำนาจของคณะกรรมการ และสำนักงานที่จะจัดตั้งขึ้น
เพราะหากสำนักงานไม่เข้มแข็ง การดำเนินการตาม
นโยบายจะไม่เกิดผล

นอกจากนี้ จำนวนคณะกรรมการ 15 คน ถือว่า
มากเกินไป 11 คน ยังถือว่ามากอาจทำให้การทำงาน
ขาดประสิทธิภาพและความคล่องตัว เชื่อว่าภายใน 2 ปี
หลังตั้งคณะกรรมการชุดนี้ จะเกิดความวุ่นวายมาก

เพราะทั้งกิจการโทรคมนาคม และกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์เป็นเรื่องที่ซับซ้อน ทั้งทางเทคนิค สังคมและกฎหมายกว่าจะทำงานได้ต้องเลือกกรรมการชุดใหม่อีกแล้ว

วิโรจน์ ไทเจริญวานิช ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท กสท โทรคมนาคมกล่าวว่ากฎหมายฉบับนี้มีหลายจุดที่เป็นเรื่องสองมาตรฐาน เช่น กรณีกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ สามารถแบ่งคลื่นความถี่ให้คนอื่นใช้ได้แต่กิจการโทรคมนาคมไม่สามารถทำได้ต้องประกอบกิจการเองเท่านั้น หรือกรณีการนำส่งรายได้ในกิจการโทรคมนาคม ต้องนำส่งรายได้ให้กระทรวงการคลังแต่กิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ไม่ได้เขียนไว้ เป็นต้น

วิเชียร เมฆตระการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส หรือเอไอเอส บอกว่าร่างพ.ร.บ.กสทช.ฉบับนี้ เข้าข่ายคนเขียนไม่ได้ ทำคนทำไม่ได้เขียนและเขียนขึ้นด้วยความไม่ไว้วางใจจึงเขียนแบบแทงกั๊ก เขียนป้องกัน ซึ่งจะมีผลต่ออุตสาหกรรมในอนาคต ไม่สามารถเดินหน้าต่อไปได้ และจะทำให้เกิดปัญหาหมักหมมมากขึ้นตามไปด้วย

ด้านสถาบันจัดอันดับ บริษัท ฟิทช์ เรทติ้งส์ ยังคงมีความกังวลต่อความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบและนโยบาย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการโทรคมนาคมไทย ถึงแม้แผนการแปลงสัญญาสัมปทานโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 2G เป็นใบอนุญาตที่รัฐบาลเสนอเร็ว ๆ นี้ น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการช่วยลดทอนความกังวลในบางประเด็นก็ตาม

สรุปผลการสัมมนาเรื่อง

"ร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และการดำเนินการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ."

จัดโดย คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร

ร่วมกับ คณะกรรมการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภา

เมื่อวันพุธที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓

คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้ความรู้ความเข้าใจในประเด็นการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ของทั้ง ๒ สภา คือ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยมี ฯพณฯ องอาจ คล้ามไพบูลย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา และมีวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิคือ

๑. นายอนันต์ วรฉัตรพิงศ์ รองประธานคณะกรรมการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภาและกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ วุฒิสภา

๒. ดร. นุสดี ตามไท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระบบสัดส่วนและรองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ สภาผู้แทนราษฎร

๓. ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ รองประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)

การสัมมนาในวันดังกล่าวแบ่งเป็นสองภาค โดยภาคเช้า เป็นการบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับที่วุฒิสภามีการแก้ไขเพิ่มเติมและส่งกลับมายังสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีประเด็นที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๒๓ ประเด็น และภาคบ่ายเป็นการแบ่งกลุ่มย่อยอภิปรายประเด็นสำคัญ โดยสรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ประเด็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ กสทช. รวมถึงที่มาและคุณสมบัติ (มาตรา ๑ ถึง มาตรา ๒๐) ผลการอภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปได้ว่า

ประเด็น มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และ (๕) เรื่องจำนวนและคุณสมบัติของ กสทช.

๑. เห็นด้วยกับร่างของวุฒิสภาที่ให้จำนวน ๑๕ คน โดยมีเหตุผลคือ

๑.๑ เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนมากที่สุด แต่ไม่เกิน ๑๕ คน เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกฎหมายฉบับนี้

๑.๒ ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ควรแยกที่มาสัดส่วนของวิชาชีพและวิชาการออกจากกันให้ชัดเจน

๑.๓ เรื่องความไม่เป็นธรรมในการกำหนดคุณสมบัติของภาคบริษัท ในมาตรา ๗ (๑๒) เปรียบเทียบกับมาตรา ๘ เพื่อสร้างความเสมอภาค ให้ยกกรณีผู้ว่าการธนาคาร เป็นตัวอย่าง

๒. เห็นด้วยกับร่างของ ส.ส. ที่ให้จำนวน ๑๑ คน โดยมีเหตุผลคือ

เรื่องประเด็นความมั่นคง ควรแยกส่วนในเรื่องของความมั่นคงออกไป เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อกฎหมายและ กสทช. และก่อให้เกิดความเป็นอิสระของ กสทช. เพราะฝ่ายความมั่นคงเป็นผู้ครอบครองคลื่นความถี่ของรัฐ (ถ้าจะคงไว้ซึ่งความมั่นคง ก็ให้ไปอยู่ในร่างของ ส.ส. มาตรา ๖ (๕))

๓. แนวคิดอื่น ๆ

๓.๑ ควรจะมีจำนวน ๑๓ คน เหตุผลคือ ควรเพิ่ม ๒ คน ด้านวิทยุและด้านโทรทัศน์ ด้านละ ๑ คน (รวมเป็น ๑๓ คน)

๓.๒ มีจำนวน ๑๑ คน แต่เพิ่มตัวแทนด้านต่าง ๆ เข้าไป

๔. เอาเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ ๕๐ มาตรา ๔๗ วรรคสามมาใช้ไว้ในมาตรานี้และเพิ่มเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้บริโภคและประชาชน

ประเด็น มาตรา ๗ (๒) เรื่องกำหนดอายุของ กสทช. มีความเห็นคือ

๑. ควรส่งเสริมคนรุ่นใหม่ ได้เข้ามา ตามร่าง ส.ส.
๒. ควรกำหนดอายุไว้ที่ สามสิบถึงเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

ประเด็น มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง

๑. จะให้สำนักงาน กสทช. หรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้ดำเนินการในการคัดสรรให้ดูที่ความพร้อมในการเลือกสำนักงานใดสำนักงานหนึ่ง
๒. ถ้าสำนักงาน กสทช. หรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไม่มีความพร้อม ควรให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ดำเนินการในการสรรหาบุคคล เนื่องจากมีประสบการณ์ในการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

ข้อสังเกต

๑. ควรมีบทบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่าง กสทช. กับรัฐบาลไว้ด้วย
 ๒. ขอให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ของ กสทช. มาตรา ๒๗ ในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาให้เหมือนกับ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓
- กลุ่มที่ ๒ ประเด็นผู้ใดประสงค์จะใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต้องมีการช่วยส่งเสริมรายการวิทยุและรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคม (มาตรา ๔๑) และการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากร (มาตรา ๕๒ (๒))

ประเด็น มาตรา ๓๕ องค์ประกอบคณะกรรมการ กสทช.

หลักการ การกำหนดคณะกรรมการ กสทช. เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๖ และมาตรา ๙ ตามที่แก้ไขจำนวน กสทช. เพิ่มเป็น ๑๕ คน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วย

ความเห็น

๑. คณะกรรมการที่มีจำนวนมากขึ้น ทำให้การดำเนินการมีความรอบคอบ และมีความครอบคลุมในทุกด้าน
๒. เรื่องบุคคลที่เป็นกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๒) ยังมีกรรมการที่ไม่ระบุอีก ๒ คน ควรกำหนดให้ชัดเจนในทางกฎหมายและการกำหนดดังกล่าว ทำให้มีการกำหนดตำแหน่งประธานคณะกรรมการไว้แล้วโดยอัตโนมัติหรือไม่

ข้อสังเกต

๑. ควรแยกกลุ่มผู้ประกอบการให้ชัดเจน เช่น กลุ่มการเมือง กลุ่มทุนและภาคประชาชนต้องมีการปฏิรูปให้ชัดเจน และควรยอมรับให้สื่อแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีอยู่ในวินัยและมีจริยธรรม
๒. การเพิ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติด้านความมั่นคงของรัฐ เพื่อเป็นการเพิ่มความหลากหลายในการกำกับดูแล แต่อาจจะไม่เกิดความเสรีในการดำเนินงาน
๓. การเพิ่มจำนวนคณะกรรมการ กสทช. จะมีมากน้อยเพียงใดไม่สำคัญที่สำคัญคือต้องสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๔๔ การกำหนดให้รัฐวิสาหกิจนำรายได้จากการให้สัมปทานส่งเข้ารัฐ เสนอให้ตัดวรรคสามของ มาตรา ๔๔ ออกทั้งหมด โดยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ เป็นสองมาตรฐานในกฎหมายฉบับเดียวกัน กล่าวคือ เป็นการกำหนดให้เฉพาะ หน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจที่ประกอบธุรกิจสาขาโทรคมนาคมเท่านั้น ที่ต้องนำส่งรายได้จากสัมปทานให้แก่ กสทช.แต่ไม่บังคับให้กิจการกระจายเสียงกิจการวิทยุโทรทัศน์ ต้องนำส่งรายได้จากสัมปทานให้แก่กสทช.ทั้งที่ ทั้งสอง กิจการมีการใช้คลื่นความถี่เพื่อให้สัมปทานเช่นเดียวกัน

๒. ขัดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๗ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๐๕ (๑) ซึ่งได้ให้อำนาจกสทช. ไว้ เพียง ๒ เรื่องคือ การจัดสรรคลื่นความถี่ และการกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ดังนั้นการกำหนดให้รัฐวิสาหกิจ (บมจ. กสท โทรคมนาคม และ บมจ. ทีไอที) ต้องนำ ส่งรายได้ตามสัญญาสัมปทานให้กสทช.ก่อนนำส่งเป็นรายได้เข้ารัฐจึงเกินขอบอำนาจของ กสทช. ตามที่กฎหมาย กำหนด

๓. เรื่อง รายได้ตามสัญญาสัมปทานเป็นข้อตกลงระหว่าง บมจ.กสท โทรคมนาคม และ บมจ.ทีไอที กับผู้รับ สัมปทาน ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงาน หรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมพ.ศ.๒๕๔๔ จึงไม่เกี่ยวข้องกับ เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ รวมทั้งไม่ได้สนับสนุนหรือส่งเสริมบทบาทในการ กำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมของ กสทช. แต่อย่างใด

๔. เนื่องจากกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใน กสท และทีไอที ดังนั้นกระทรวงการคลังสามารถกำหนดให้ กสท และทีไอที นำส่งรายได้สัมปทานเข้ากระทรวงการคลัง ในรูปของเงินปันผลปกติเงินปันผลขาดเหลือสรรพสามิต ภาษีนิติบุคคล และในรูปแบบอื่น ๆ โดยไม่ต้องนำมากำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด

๖. หากไม่สามารถตัดวรรคสามของมาตรา ๔๔ ออกทั้งหมด เห็นควรเพิ่มเติมข้อความในวรรคสามโดยให้ บมจ.กสทโทรคมนาคม และ บมจ.ทีไอที สามารถนำค่าใช้จ่ายในส่วนของภาระภาษีอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากราย รายได้สัมปทาน เช่น ภาษีนิติบุคคล (๓๐%) เป็นต้น มาหักออกได้อีกนอกเหนือจากค่าใบอนุญาตค่าใช้จ่ายเพื่อ บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและเพื่อสังคม และค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

มาตรา ๔๔ วรรคสาม หากคงมาตรา ๔๔ วรรคสามไว้ รัฐต้องกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของทั้ง บมจ. กสท.โทรคมนาคม และ บมจ.ทีไอที ที่ชัดเจนพร้อมทั้งผ่อนคลายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความคล่องตัว และสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการเอกชนได้อย่างเท่าเทียมกัน

มาตรา ๔๕ วรรคแรก

๑. ที่กำหนดให้การอนุญาตการใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ต้องใช้วิธีประมูลเท่านั้น ซึ่งเป็นวิธีที่ ไม่ถูกต้อง เพราะจะเป็นการเอื้อประโยชน์แก่รายใหญ่ กีดกันรายเล็กเพราะรายใหญ่มีเงินทุนมากกว่ารายเล็กทำ ให้รายใหญ่เท่านั้นจะได้ใบอนุญาต และนำไปสู่การผูกขาดตลาดโดยผู้ประกอบการรายใหญ่และจะทำให้รายเล็ก ถูกกีดกันออกจากตลาดไป ดังนั้นไม่ควรกำหนดเฉพาะวิธีประมูล แต่ให้เป็น

ดุลพินิจของกสทช. ที่จะใช้วิธีการจัดสรรคลื่นความถี่ที่เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพความเป็นจริง ในแต่ละยุค

๒. ยังมีคลื่นประเภทอื่น เช่นคลื่นความถี่ที่ใช้เชื่อมโยงระหว่างจุดและคลื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาต เช่น คลื่น WiFi หรือ คลื่นที่ใช้ในกิจการทหาร และความมั่นคง ซึ่งไม่มีการระบุแยกออกมาชัดเจน ดังนั้น อาจเข้าข่ายตามมาตรา ๔๕ ที่ กสทช. ต้องใช้วิธีการประมูล ดังนั้นเสนอให้ตัดวิธีการประมูลออกและกำหนดให้เป็นดุลพินิจของกสทช. ในการกำหนดวิธีการจัดสรรคลื่นความถี่ตามความเหมาะสม

กฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ ฯ ฉบับใหม่ มีอะไรสำคัญ?

ดร.สมเกียรติ ตันต๊ะวานิชย์

รองประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการกิจการวิสาหมัพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ สภาผู้แทนราษฎร

กล่าวว่ากฎหมายนี้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้กำกับดูแล

และบังคับใช้กฎหมายซึ่งตามกฎหมายใหม่คือ กลทศ.และการ

จัดสรรคลื่นความถี่ แต่ไม่ได้มีเนื้อหาโดยตรงที่ไปเกี่ยวข้องกับ

กับการประกอบกิจการ ไม่ว่าจะเป็นกิจการกระจายวิทยุเสียง

กิจการวิทยุโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม

เพราะรื้อบเหล่านั้นมีกฎหมายเฉพาะอยู่แล้ว

ดร.สมเกียรติ สรุปใจความสำคัญของกฎหมายองค์กร จัดสรรคลื่นความถี่ฉบับใหม่ว่าร่างกฎหมายองค์กรฯ ฉบับใหม่ มี 4 ประเด็นสำคัญเปรียบเสมือนหัวใจที่มีหัวใจ 4 ห้อง คือ

- 1.การจัดความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างกสทช.กับฝ่ายบริหาร รัฐสภาคือฝ่ายนิติบัญญัติและประชาชน ซึ่งแตกต่างจากเดิม และปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกกรรมการ
- 2.การสร้างธรรมาภิบาลของ กสทช. และสำนักงานกสทช.
- 3.การส่งเสริมสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ของประชาชน
- 4.การเตรียมการรองรับเทคโนโลยีดิจิทัลและการหลอมรวมสื่อ

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมาย องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ สภาผู้แทนราษฎรได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ใหม่ของกสทช.กับหน่วยงานอื่น คือฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ ว่า

สภาพปัญหาในปัจจุบันตามกฎหมายปัจจุบันพ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับที่ออกในปี พ.ศ.2543 ซึ่งใช้ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันนี้คือ กทช. และกสท.เป็นองค์กรอิสระซึ่งไม่มีความเชื่อมโยงกับฝ่ายบริหาร และเชื่อมโยงกับรัฐสภาอย่างหลวมๆ โดยการคัดเลือกโดยวุฒิสภาและการจัดทำรายงานประจำปีเข้ามาเสนอต่อรัฐสภาในลักษณะโดยรูปแบบมากกว่าสาระสำคัญอย่างแท้จริง การออกแบบตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันจึงทำให้เกิดปัญหาในการขาดการเชื่อมโยงด้านนโยบายระหว่างรัฐบาลกับ กทช.และกสท. ยกตัวอย่าง หากพรรคการเมืองไปหาเสียงอยากให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงทุกตำบลทุกหมู่บ้านเมื่อได้เป็นรัฐบาล ถามว่าจะปฏิบัติตามนโยบายนั้นอย่างไร คำตอบคืออยากมาก เพราะว่ามันจำเป็นในการให้บริการอย่างทั่วถึงนั้นเป็นอำนาจของกทช. ซึ่งไม่ได้เชื่อมโยงกับแนวนโยบายของรัฐ

นอกจากนี้ ยังมีปัญหากระบวนการเลือกกรรมการโดยการสรรหาที่เป็นอยู่มีข้อขัดแย้งสูงและใช้เวลานานทำให้การปฏิรูปทั้งกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ ไม่สามารถเกิดขึ้นและพัฒนาต่อไปได้อย่างที่ควร จึงมีความจำเป็นที่ต้องการจัดความสัมพันธ์ใหม่คือสิ่งที่ต้องมองแนวคิดของ กสทช. ในฐานะที่เป็นองค์กรอิสระให้ถูกต้อง

กสทช. เป็นองค์กรอิสระในการดำเนินงาน แต่ตามร่างกฎหมายใหม่นั้นเป็นองค์กรอิสระที่ต้องมีความสัมพันธ์และต้องดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายของฝ่ายบริหารและรับผิดชอบต่อรัฐสภาและประชาชนอย่างมีความใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น คำว่าอิสระจึงเป็นอิสระในการบริหารจัดการในการกำกับดูแลตลาด แต่ไม่ได้แปลว่าจะอิสระจากนโยบายหรืออิสระจากความรับผิดชอบต่อประชาชน

1.การจัดความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างกสทช.กับ ฝ่ายบริหาร และรัฐสภา

- กสทช.เป็นองค์กรอิสระแต่ต้องดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายของฝ่ายบริหารและรับผิดชอบต่อรัฐสภาและประชาชน .

- ความสัมพันธ์ใหม่นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ คือ องค์กรประกอบของกสทช. กระบวนการได้มาและถอดถอนกรรมการกสทช. การกำกับการใช้อำนาจจากกสทช. และการรายงานต่อรัฐสภา

องค์ประกอบกสทช. ตามกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ที่ใช้ในปัจจุบัน กรรมการของกสทช. ส่วนใหญ่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ในสังคม เช่น เป็นตัวแทนของกลุ่มความมั่นคง ตัวแทนกลุ่มวัฒนธรรม เพราะฉะนั้นเมื่อมองว่าเป็นองค์กรเป็นอิสระ จึงต้องมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์ประกอบตามกฎหมายใหม่นั้น เรามองว่า กสทช. เป็นอิสระก็จริง แต่ฐานความชอบธรรม ฐานการใช้อำนาจต่างๆ นั้นอยู่ที่รัฐสภา

ร่างกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับใหม่มองว่าตัวแทนประชาชนที่แท้จริงอยู่ในรัฐสภาเรียบร้อยแล้วเพราะฉะนั้นองค์ประกอบของกสทช. คือ กรรมการ 11 คน จะเน้นการประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งเป็น 5 ด้านดังนี้

- 1) วิทยุ 1 คน
- 2) โทรทัศน์ 1 คน
- 2) โทรคมนาคม 2 คน
- 3) กฎหมาย 2 คน
- 4) เศรษฐศาสตร์ 2 คน
- 4) การคุ้มครองผู้บริโภคและการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพด้านวิทยุโทรทัศน์ 2 คน
- 5) การศึกษาและวัฒนธรรม 1 คน

ส่วนการเลือกคณะกรรมการตามกฎหมายปัจจุบันทำโดยการสรรหา ซึ่งเริ่มจากที่มีตัวแทนขององค์กรตามกลุ่มต่างๆ มาคัดเลือกกันเองเป็นกรรมการสรรหาและเปิดรับสมัครผู้ต้องการเป็นกทช. หรือกสทช. โดยสรรหาให้ได้ 2 เท่า เพื่อวุฒิสภาเลือกให้ได้ครบ

ภาพประกอบการคัดเลือกกรรมการตามกฎหมายปัจจุบัน - การสรรหา

กระบวนการคัดเลือกกรรมการที่เป็นอยู่มีปัญหาหลายเรื่อง มีขั้นตอนที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน ซึ่งเสี่ยงต่อการที่ถูกบล็อก ไม่ว่าจะเป็นการได้นำซึ่งกรรมการสรรหาเอง หรือการสรรหากรรมการล้วนมีปัญหาที่เสี่ยงต่อการถูกฟ้องได้ทุกขั้นตอนเพราะฉะนั้นจึงเกิดประเด็นว่าการสรรหากรรมการตามกฎหมายที่ใช้อยู่นั้น เป็นปัญหามาตลอดไม่ว่าการนิของกทช.ในครั้งแรก กรณีกทช.ในช่วงปัจจุบัน ไปจนถึงกสทช.ที่ยังไม่เกิดขึ้นซึ่งอาจจะมองเป็นปัญหาทางเทคนิคก็ได้ หรือ มองเป็นปัญหาเศรษฐศาสตร์การเมืองก็ได้ ว่าผู้ที่ได้ประโยชน์จากระบบที่

เป็นอยู่นั้นย่อมมีแรงจูงใจที่จะขัดขวางการปฏิรูป ซึ่งสามารถทำได้ง่ายเพราะเป็นไปตามกระบวนการที่สลับซับซ้อน แต่ไม่มีแผนสำรองรองรับไว้

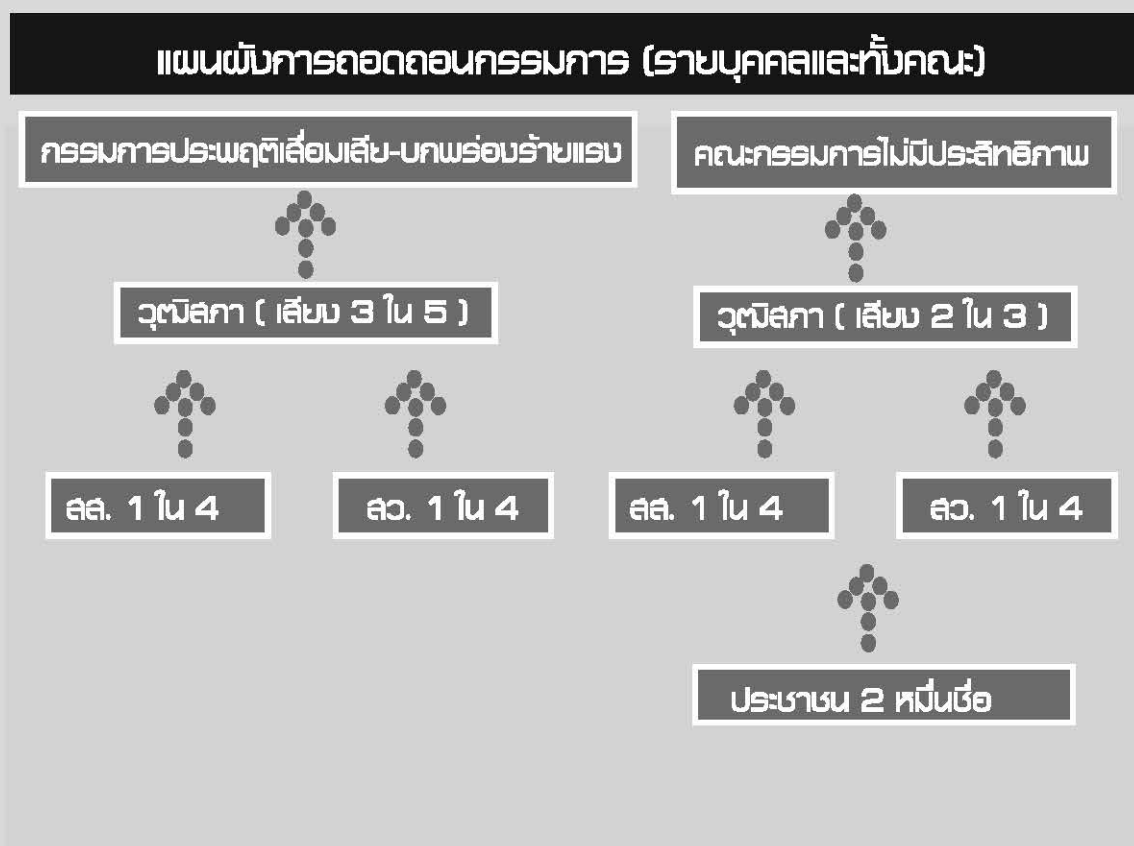
กระบวนการที่ควรจะเป็นเป็นอย่างไร ไม่มีสูตรสำเร็จว่าต้องเป็นแบบใดแบบหนึ่งว่าต้องเป็นแบบใดแบบหนึ่งถึงจะดีที่สุด ในต่างประเทศวิธีการที่นิยมกันมากที่สุดคือการใช้การแต่งตั้งโดยฝ่ายบริหารโดยการให้ความเห็นชอบหรือรับรองโดยรัฐสภา แต่กรณีของประเทศไทยมีอุปสรรคใหญ่ซึ่งทำให้ฝ่ายต่างๆ ไม่เห็นด้วยกับการใช้วิธีนี้ ที่สำคัญที่สุดในรัฐธรรมนูญปี พ.ศ.2550 มาตราที่ 47 เขียนว่าให้องค์กรอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคดีความดีและกำกับดูแลกิจการ การตีความคำว่า "องค์กรอิสระ" ยังแตกต่างกัน มีการตีความว่า อิสระนั้นหมายถึงอิสระจากผู้ประกอบการ (operator) ตามความหมายของเอกสารอ้างอิง (Reference Paper) ขององค์การการค้าโลกในเรื่องของการกำกับดูแลด้านโทรคมนาคม หรือ การตีความว่าต้องอิสระจากฝ่ายการเมืองนั้นโดยหากตีความว่าต้องเป็นอิสระจากฝ่ายการเมืองเลยก็จะแต่งตั้งโดยฝ่ายบริหารไม่ได้

ในประเด็นนี้ทางคณะกรรมการได้ข้อสรุปซึ่งอาจจะไม่ใช่ข้อสรุปที่สมบูรณ์แบบ เพราะยังใช้กระบวนการยาวนานเหมือนเดิมยังมีจุดเสี่ยงที่จะถูกการบล็อกลูกกัดกันเหมือนเดิมแต่ที่สำคัญคือจะมีกระบวนการสำรองเป็นหลักประกันว่าถึงอย่างไรก็ตามในระยะเวลาที่เหมาะสมกระบวนการต่างๆ จะต้องเสร็จสิ้นและได้กรรมการขึ้นมา

ตามร่างกฎหมายฉบับใหม่ การคัดเลือกกรรมการจะประกอบไปด้วย 2 ทางซึ่งเดินคู่ขนานกันไปคือ การได้มาจากการเลือกกันเอง และการได้มาจากการสรรหาในส่วนการเลือกกันเองจะใช้องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติไว้ โดยให้องค์กรเหล่านั้นเสนอชื่อผู้ที่ตนคิดว่าเหมาะสมได้รับการเป็น กสทช. ซึ่งการเสนอชื่อนั้นไม่จำเป็นต้องเสนอชื่อของคนในหน่วยงาน ของตนผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นจะมาเลือกกันเองเพื่อให้ได้ว่าที่ กสทช. 2 เท่า คือ 22 คน เส้นทางนี้เป็นเส้นทางสายที่หนึ่ง

ในเส้นทางสายที่ 2 จะมีกระบวนการสรรหาซึ่งมีคณะกรรมการประกอบไปด้วยบุคคลที่กฎหมายระบุไว้เลย วิธีนี้จะลดขั้นตอนการได้มาซึ่งกรรมการสรรหาที่เป็นปัญหาอยู่ เมื่อได้กรรมการสรรหาแล้วจะมีการเปิดรับสมัครผู้ต้องการเป็นกสทช.คล้ายๆ กระบวนการในกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยคณะกรรมการสรรหาจะต้องสรรหาผู้ที่เหมาะสมให้เหลือ 2 เท่า คือ 22 คน และเมื่อได้ทั้งหมดก็จะรวมกันเป็นบัญชีเดียวกับบัญชีจากเส้นทางสายที่ 1 ส่งให้กับวุฒิสภา กรณีมากที่สุดก็อาจจะได้จำนวนมากถึง 4 เท่าของจำนวนผู้ที่จะเป็น กสทช. 11 คน ซึ่งวุฒิสภาก็ต้องเลือกให้ได้ กรณีที่เลือกได้ไม่ครบ 4 เท่า แต่ถ้ายังได้เกินสองเท่าขึ้นไปก็จะเดินตามกระบวนการกรณีที่ได้ไม่ถึง 2 เท่า จะมีแผนสำรองคือในส่วนของทางเลือกกันเอง จะมีการใช้กลไกปลัดกระทรวง 3 กระทรวง คือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงไอซีที และปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นผู้เลือกกว่าที่กสทช.ให้ครบ 22 คน และเมื่อกระบวนการดำเนินไปจนถึงวุฒิสภาถ้าวุฒิสภาไม่สามารถเลือกได้ 11 คนตามที่กำหนดไว้ก็จะมีกระบวนการสำรองคือคณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งกสทช.ที่ยังตกหล่นอยู่ให้ครบไป เพื่อให้เกิดการดำเนินการได้ เพราะฉะนั้น ตามแนวใหม่ก็น่าจะได้ กสทช.ในเวลาที่ไม่ยาวนานเกินไปซึ่งตามกฎหมายกำหนดไว้อยู่ในช่วง 180 วัน

การถอดถอนกสทช. ในส่วนของการรับผิดรับชอบของกสทช. กฎหมายใหม่กำหนดการรับผิดรับชอบในระดับที่สูงคือการถอดถอนในกรณีที่กรรมการกสทช. ไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพตามกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันการถอดถอน กทช. หรือ กสทช. ทำได้ค่อนข้างยากเฉพาะกรณีที่มีการทุจริตคอร์รัปชันจนผิดกฎหมาย ปปช. ซึ่งต้องพิสูจน์ถึงการทุจริตคอร์รัปชันให้ได้ก่อน นั่นคือถึงแม้ว่ามีความประพฤติบกพร่องร้ายแรงไม่มีประสิทธิภาพก็ถอดถอนไม่ได้ การถอดถอน กสทช. กทช. ในปัจจุบันจึงยากกว่าการถอดถอนนายกรัฐมนตรีด้วยซ้ำ

ร่างกฎหมายใหม่กำหนดเงื่อนไขกระบวนการถอดถอนไว้ 2 ลักษณะคือ การถอดถอนกรรมการเป็นรายบุคคล ในกรณีที่กรรมการประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องร้ายแรง ซึ่ง สส. 1 ใน 4 สว. 1 ใน 4 สามารถเข้าชื่อให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการถอดถอน อย่างไรก็ตามเพื่อรักษาความสมดุลของความเป็นอิสระขององค์กรไม่ให้ถูกถอดถอนจากฝ่ายการเมืองง่ายเกินไปซึ่งเสี่ยงต่อความเสียความเป็นอิสระ ร่างกฎหมายจึงกำหนดให้การถอดถอนโดยวุฒิสภานั้นต้องใช้เวลาถึงหนึ่ง โดยในกรณีของการถอดถอนรายบุคคลนั้นใช้เวลา 3 ใน 5 ส่วนกรณีที่คณะกรรมการทั้งคณะปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพนั้น สามารถถอดถอนได้โดยกลไกคล้ายกันคือ สส. 1 ใน 4 หรือ สว. 1 ใน 4 เข้าชื่อหรือประชาชนผู้ให้บริการสองหมื่นชื่อเข้าชื่อเสนอต่อประธานวุฒิสภา แต่การถอดถอนทั้งคณะนี้จะใช้เวลาในการถอดถอนมากกว่ากรณีการถอดถอนรายบุคคล คือใช้เวลา 2 ใน 3 เพื่อลดความเป็นการเมืองในการถอดถอนร่างกฎหมายก็มีการกำหนดให้กระบวนการในการถอดถอนต้องไปควบคู่กับการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

ประเด็นต่อมาคือการลดดุลพินิจที่ไม่เหมาะสมของกสทช. โดยระบุแนวทางในการดำเนินการลงไปแล้วว่าเป็นไปในลักษณะเช่นไร ซึ่งจะมีหลายเรื่อง ตัวอย่างเช่น

1. การกำหนดให้ใช้วิธีประมุขในการจัดสรรคลื่นความถี่

ร่างกฎหมายใหม่ ได้กำหนดให้ใช้วิธีประมุขในการจัดสรรคลื่นความถี่ในการประกอบกิจการในเชิงพาณิชย์โดยจะแบ่งเป็นสองส่วน ในส่วนของกิจการโทรคมนาคมนั้นกิจการส่วนใหญ่เป็นกิจการเชิงพาณิชย์ก็จะเป็นการประมูลทั้งหมด แต่การโทรคมนาคมนั้นไม่รวมถึงกรณีวิทยุคมนาคม โดยถ้าดูในบทบัญญัติมาตรา 4 ในคำจำกัดความนั้น กิจการวิทยุคมนาคมหรือการใช้โทรคมนาคมเฉพาะกิจเป็นส่วนที่ไม่ต้องประมูลคลื่นความถี่เพราะไม่เข้าความหมายของการประกอบกิจการโทรคมนาคม

ในส่วนของวิทยุและโทรทัศน์ กฎหมายประกอบกิจการกระจายเสียงประกอบกิจการโทรทัศน์ ซึ่งออกมาในปี พ.ศ. 2551 แบ่งกิจการออกเป็น 3 แบบ คือ กิจการบริการสาธารณะ บริการชุมชน และบริการธุรกิจ เฉพาะในส่วนของบริการธุรกิจเท่านั้น จึงจะนำเอาคลื่นความถี่มาจัดสรรด้วยการประมูล ส่วนบริการสาธารณะและบริการชุมชนไม่ได้มาจัดสรรด้วยประมูล การบริการธุรกิจตามกฎหมายประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องก็จะมีบริการธุรกิจในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นซึ่งการแบ่งเป็นระดับเช่นนี้เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ในการประมูลคลื่นความถี่ด้วย ทั้งนี้การประมูลคลื่นความถี่นั้นจะมีการกำหนดมาตรการผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าประมูลให้สอดคล้องกับประเภทของการอนุญาตประกอบกิจการแต่ละประเภทและมีข้อสังเกตของคณะกรรมการกิจการไปด้วยว่าให้ กสทช. ควรดำเนินการกำหนดเกณฑ์เหล่านี้ให้มีความรัดกุม

2. การกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสูงสุดที่ร้อยละ 2

ความเห็นประการหนึ่งของ คณะกรรมการกิจการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ สภาผู้แทนราษฎรคือที่ผ่านมารัฐสภาไปออกกฎหมายให้กทช. และ กสท. ไปกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่สามารถจัดเก็บจากผู้ประกอบการได้เองซึ่งเสมือนกับการให้ "เช็คเปล่า" (blank cheque) แก่ กทช. และ กสท. ไปกรอกตัวเลขเองว่าต้องการอยากจะได้เท่าไร สิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันคือมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในระดับที่ค่อนข้างสูง แม้ภายหลังจะมีการลดลงบ้างก็ตามเพราะการออกแบบเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหา ทั้งนี้ค่าธรรมเนียมในระดับที่สูงก็จะเป็นภาระแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคและเกิดปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่างๆ อย่างที่เป็นข่าวว่าเจ้าหน้าที่ของกทช. เดินทางไปต่างประเทศมากมาย มีค่าตอบแทนให้กรรมการและที่ปรึกษาในระดับต่างๆ ที่ค่อนข้างสูงซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดการขาดความน่าเชื่อถือขององค์กร ร่างกฎหมายฉบับใหม่นี้จึงได้กำหนดว่าค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการที่จัดเก็บได้สูงสุดไม่ว่าจะประกอบกิจการที่ใช้คลื่นหรือไม่ใช้คลื่นอยู่ที่ร้อยละ 2 ซึ่งเป็นระดับที่มีไว้เพื่อรองรับกับต้นทุนในการกำกับดูแลเท่านั้น

3. การกำหนดให้ทำแผนบริการโทรคมนาคมพื้นฐานและ บริการเพื่อสังคมและประมาณการค่าใช้จ่ายก่อนเรียกเก็บเงินจากผู้รับใบอนุญาตตามกฎหมายที่เป็นอยู่ ในปัจจุบันกทช. สามารถกำหนดอัตราค่าบริการอย่างทั่วถึงได้เองและในทางปฏิบัติก็เก็บในอัตราที่ค่อนข้างสูงซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในร่างกฎหมายฉบับใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของกทช. ในช่วงหลัง เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากธนาคารโลกซึ่งแนะนำว่าก่อนจะกำหนดว่าต้องเก็บเงินเท่าไร กทช. ต้องมีการทำแผนก่อนว่ามีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรในการให้บริการอย่างทั่วถึงและให้บริการแก่สังคมมากน้อยเพียงใด

4. การกำหนดโทษเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่บังคับใช้กฎหมายการใช้คลื่นที่ฝ่าฝืน เพื่อป้องกันเรื่องการไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือ "เกียร์ว่าง" ร่างกฎหมายใหม่กำหนดโทษเจ้าหน้าที่ซึ่งละเลยการปฏิบัติหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกันมากในคณะกรรมการสิทธิการ แต่ในที่สุดคณะกรรมการก็มีมติให้คงเดิมไว้เหมือนกับร่างของรัฐบาลที่เสนอเข้ามา

2. การสร้างธรรมาภิบาล

ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ สภาผู้แทนราษฎรกล่าวถึงรายละเอียดในประเด็นนี้ว่ากลไกในการสร้างธรรมาภิบาลของ กสทช. และ สำนักงาน กสทช. เกี่ยวข้องกับ 3 เรื่องหลักตามสมการดังต่อไปนี้คือ

ธรรมาภิบาล = ความโปร่งใส + การมีส่วนร่วม + ความพร้อมรับพิชชอบ

ความโปร่งใส

ร่างกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับใหม่ ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยรายงานการประชุมและผลการลงมติของกรรมการกสทช. เป็นรายบุคคล เพราะฉะนั้นเราจะทราบว่าการกระทำอันใดออกเสียงอย่างไรและที่สำคัญคือการตัดสินใจทุกครั้งต้องดำเนินการโดยการลงมติทุกครั้ง และต้องเปิดเผยผลการลงมติ และเปิดเผยรายงานการประชุมในเวลาที่กำหนดด้วยเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และเพื่อให้รู้ว่าพฤติกรรมของ กสทช. แต่ละท่านนั้นเป็นอย่างไร

การมีส่วนร่วม

ประเด็นที่เป็นปัญหาในกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นในปัจจุบันและเป็นประเด็นที่เป็นช่องว่างของหน่วยงานภาครัฐโดยทั่วไปด้วย คือกระบวนการรับฟังความคิดเห็นในการออกกฎระเบียบนั้นมักไม่ได้มีมาตรฐาน ซึ่งแม้ประเทศไทยจะใช้กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเป็นกฎหมายหลักในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในฝ่ายปกครองต่างๆ ซึ่งกสทช. ก็เข้าข่ายด้วยแล้วก็ตาม กฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นไว้ให้เป็นมาตรฐาน จึงมักจะปรากฏว่าหน่วยงานต่างๆ ในฝ่ายปกครองมักจะรับฟังความเห็นจากประชาชนในลักษณะที่เป็นพิธีการเท่านั้น ร่างกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับใหม่จึงกำหนดว่าก่อนออกกฎของกสทช. ที่มีผลต่อการแข่งขันและกระทบประชาชนต้องรับฟังความเห็นโดยร่างกฎหมายกำหนดมาตรฐานในการรับฟังความคิดเห็นไว้ในด้านต่างๆ เช่นระยะเวลาภาระหน้าที่ของกสทช. ในการให้ข้อมูลแก่ประชาชนก่อนรับฟังความคิดเห็น และเมื่อได้รับข้อคิดเห็นแล้วจะต้องตอบในเรื่องที่สำคัญๆ แม้ไม่ได้ผูกพันว่า กสทช. ต้องเห็นด้วยกับข้อคิดเห็น แต่ก็กำหนดว่ามีภาระหน้าที่ที่ต้องตอบ

ความพร้อมรับพิชชอบ

ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางกลไกในการประเมินผลกสทช. ที่เป็นอิสระอยู่บนพื้นฐานข้อมูล และ มีการรับฟังความคิดเห็นในกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น การประเมินผลมีเฉพาะการประเมินสำนักงานกสทช. และสำนักงานกทช. แต่ไม่มีการประเมินผลกรรมการ ในร่างกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับใหม่ จึงกำหนดให้มีการประเมินผลกสทช. ด้วยโดยกลไกการประเมินเกิดจากการแต่งตั้งโดย

วุฒิสภาไม่ใช่เป็นกลไกที่ กสทช. กำหนดขึ้นมาประเมินตนเอง ทั้งนี้การประเมินผลจะไปเชื่อมโยงกับกลไกความรับผิดชอบคือการถอดถอนดังที่กล่าวมาแล้ว

ความรับผิดชอบของ กสทช. ยังเชื่อมโยงกับการที่ กสทช. ต้องทำรายงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา ในกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นที่ใช้อยู่ในปัจจุบันก็มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกัน แต่กระบวนการค่อนข้างหยาบหลวม ในร่างกฎหมายฉบับใหม่จึงได้กำหนดอย่างชัดเจนว่า กสทช. ต้องรายงานต่อรัฐสภาในมาตรฐานอย่างไร โดยกำหนดให้อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. ผลงานในปีที่ผ่านมาเทียบกับแผนงาน

2. สภาพการแข่งขันในตลาด ต้องมีการวิเคราะห์สภาพการแข่งขันในตลาดโทรคมนาคมซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ หาก กสทช. กทช. ไม่สามารถวิเคราะห์สภาพการแข่งขันในตลาดได้ ก็ย่อมไม่สามารถกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ กฎหมายก็จึงกำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์สภาพการแข่งขันในตลาดด้วย

3. คุณภาพและอัตราค่าใช้บริการโทรคมนาคมที่สำคัญ ต้องมีการวัดและประเมินเรื่องคุณภาพและอัตราค่าใช้บริการโทรคมนาคม ที่สำคัญอย่างปัญหาที่มีการร้องเรียนในปัจจุบันว่าบริการอินเทอร์เน็ตมีความเร็วไม่ได้ตามเกณฑ์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่มีปัญหาเรื่องสายหลุด ต่างๆ เหล่านี้ต้องมีการเก็บข้อมูลและสถิติที่แน่ชัด

4. ประสิทธิภาพในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภค - กสทช. ต้องรายงานว่า เมื่อรับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภคแล้วได้ดำเนินการต่อไปอย่างไร ไม่ใช่เพียงสรุปสถิติโดยรวมว่ามีเรื่องร้องเรียนกี่เรื่องโดยไม่ทราบสาเหตุ และการแก้ไขปัญหายังเรื่องต่างๆ นอกจากนี้ ร่างกฎหมายองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับใหม่กำหนดให้รวมกองทุนที่มีอยู่เดิมในกฎหมายทั้งในส่วนของ กสทช. และ กทช. เป็นกองทุนเดียวและกำหนดให้มีการประเมินผลของการใช้เงินกองทุนฯ ว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่

3. การส่งเสริมสิทธิในการเข้าถึงคลื่นความถี่ของประชาชน

เลขานุการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ สภาผู้แทนราษฎร ได้อธิบายในประเด็นนี้ว่า

หลักประกันการเข้าถึงคลื่นความถี่ของภาคประชาชนอย่างน้อย ร้อยละ 20

ร่างกฎหมายใหม่กำหนดให้ กสทช. มีหน้าที่ในการส่งเสริมสิทธิของประชาชนในการเข้าถึง และใช้คลื่นความถี่ ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์มีบางส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม ในประเด็นกลไกในการส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้คลื่นความถี่ของประชาชน ร่างกฎหมายใหม่จะมองในลักษณะครบวงจร คือเริ่มตั้งแต่การให้หลักประกันการเข้าถึงคลื่นความถี่ของภาคประชาชนในการบริการชุมชน โดยกำหนดไว้คล้ายกับกฎหมายองค์การจัดสรรฯ ในปัจจุบันคือให้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 แต่ได้เพิ่มให้เกิดความชัดเจนว่าบริการชุมชนคือวิทยุชุมชนที่เกี่ยวข้องนั้นมีทั้งสองมิติ คือ ชุมชนที่เรียกตรงตามพื้นที่และชุมชนที่กำหนดขึ้นตามความสนใจ เช่น กลุ่มศาสนา กลุ่มสิ่งแวดล้อม กลุ่มผู้ติดเชื้อ HIV ต่างๆ ซึ่งไม่ได้ขึ้นกับพื้นที่ เพราะโดยธรรมชาติชุมชนดังกล่าวไม่ได้จำกัดอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง

การกำหนดให้ กสทช. ส่งเสริมภาคประชาชนมีความพร้อมในการขออนุญาตใช้คลื่นความถี่ในกิจการวิทยุ-โทรทัศน์

ถ้าฟังก์ชันการกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิในการใช้คลื่นความถี่จะไม่มีประโยชน์ ถ้าไม่มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีความพร้อม ร่างกฎหมายใหม่จึงกำหนดให้มีกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความพร้อมด้วยโดยใช้เงินกองทุนในกฎหมายซึ่งมีที่มาจากค่าธรรมเนียมคลื่นความถี่วิทยุโทรทัศน์และมาจากส่วนที่ กสทช. จัดสรรจากรายได้ส่วนที่เหลือจากค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

การกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการออกอากาศรายการสร้างสรรค์สังคม

ร่างกฎหมายใหม่ยังกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการวิทยุและโทรทัศน์ ต้องจัดเวลาที่เหมาะสมในการออกอากาศรายการสร้างสรรค์สังคม หรือรายการของเด็กและเยาวชน ในวิทยุและโทรทัศน์ด้วย **แผนแม่บทบริหารคลื่นความถี่**

แผนแม่บทบริหารคลื่นความถี่ เป็นเครื่องมือที่สำคัญมากในการรับประกันสิทธิในการเข้าถึงคลื่นความถี่และการใช้คลื่นความถี่ของภาคประชาชนร่างกฎหมายใหม่ ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนแม่บทบริหารคลื่นความถี่ และกำหนดให้ใช้แผนแม่บทนี้เป็นหลักในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการ โดยในส่วนของ การกำกับดูแลนั้นจะต้องมีการแผนอีก 2 แผนคือแผนแม่บทกิจการวิทยุ-โทรทัศน์และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ซึ่งแผนทั้งสองนี้ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทบริหารคลื่นความถี่ และถือว่าแผนแม่บททั้งสองนี้เป็นกฎหมายจัดตั้งศาลปกครอง ซึ่งหมายความว่าประชาชนสามารถนำเนื้อหาในแผนไปฟ้องร้องต่อศาลปกครองได้ว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายเหมือนกับการฟ้องการออกกฎหมายลูกต่าง ๆ โดยไม่ชอบประเด็นนี้มีการถกเถียงกันมากพอสมควรในกรรมาธิการว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

อีกเรื่องที่มีความสำคัญมากคือเรื่องการใช้คลื่นความถี่ ในร่างกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับใหม่ กำหนดให้คลื่นความถี่นั้นเป็นสิทธิเฉพาะตัวเมื่อจัดสรรแล้วไม่สามารถเปลี่ยนถือได้ในกรณีของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์นั้น กฎหมายอนุญาตให้ผู้รับจัดสรรคลื่นความถี่มีเวลาบางส่วนให้ผู้ประกอบการรายอื่นประกอบการแทนได้ แต่ไม่ใช่มอบเวลาทั้งหมดเหมือนเป็นระบบสัมปทานในปัจจุบัน แต่สามารถมอบเวลาบางส่วนให้ผู้อื่นมาร่วมผลิตรายการได้ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด เรื่องนี้เป็นประเด็นปัญหา ซึ่งอาจจะเหมาะสมอยู่กับสภาพกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ในอนาคตในระยะยาวแนวโน้มของประเทศพัฒนาแล้วทั้งหลายก็เริ่มยินยอมให้มีการเปลี่ยนมือคลื่นความถี่กันได้ ซึ่งก็คงต้องมีการแก้ไขกฎหมายต่อไปอีกในอนาคตเมื่อมีการปรับสภาพตลาดของกิจการต่างๆ

4. การเตรียมการรองรับเทคโนโลยีดิจิทัลและการหลอมรวมสื่อ

ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ อธิบายว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 กำหนดให้ กสทช.เป็นหน่วยงานเดียวในการกำกับดูแล ซึ่งสอดคล้องกับหลักคิดเรื่องการหลอมรวมสื่อ (media convergence)แต่ในรายละเอียดยังมีการแบ่งให้เป็นคณะกรรมการย่อย 2 ชุดคือ กสทช. และ กทช. ร่างกฎหมายองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ฉบับใหม่กำหนดให้ กสทช.จัดทำแผนแม่บทคลื่นความถี่และการปรับไปสู่การรับส่งสัญญาณในระบบดิจิทัลในเวลา 1 ปี นับตั้งแต่ได้รับแต่งตั้ง

5. บทเฉพาะกาล

นอกจากบทบัญญัติสำคัญใน 4 เรื่องแล้วการเปลี่ยนแปลงจากจุดที่เป็นอยู่ปัจจุบันไปสู่จุดในอนาคตตามที่กฎหมายวาดภาพไว้นั้นจะเดินไปอย่างไรนั้น ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ได้ให้คำอธิบายว่า

- ก่อนที่จะมี กสทช.ให้ กทช. รักษาการไปก่อน แต่การประกอบกิจการวิทยุ-โทรทัศน์ให้เป็นไปตามกฎหมายการประกอบกิจการ

- ก่อนมีเลขาธิการ กสทช. ให้เลขาธิการ กทช. รักษาการไปก่อนเมื่อกฎหมายออกมาแล้ว แต่ยังไม่ได้ กสทช. ร่างกฎหมายใหม่กำหนดให้ กทช. รักษาการไปก่อน แต่การประกอบกิจการวิทยุและโทรทัศน์นั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ 2551 ซึ่งหมายความว่าให้ใช้ กสทช.มีอำนาจในส่วนของวิทยุและโทรทัศน์เฉพาะที่อยู่ในบทเฉพาะกาลในกฎหมายประกอบกิจการเท่านั้น โดยไม่มีอำนาจในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการวิทยุหรือโทรทัศน์ มีเฉพาะอำนาจในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการ

วิทยุหรือโทรทัศน์เฉพาะในส่วนกิจการไม่ใช้คลื่นความถี่และกรณีวิทยุชุมชนเท่านั้น พร้อมกันนี้ร่างกฎหมายใหม่ยังกำหนดให้โอนทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กทช. ไปเป็นของสำนักงาน กสทช. และให้โอนทรัพย์สินสิทธิหนี้พนักงานและลูกจ้างที่สมัครใจของกองงาน กทช. กรมประชาสัมพันธ์ไปเป็นของสำนักงาน กสทช.

- ผู้ได้รับจัดสรรหรือใช้คลื่นความถี่วิทยุ - โทรทัศน์บเฉพาะกาลส่วนที่เกี่ยวกับผู้ให้บริการกำหนดว่า ผู้ที่ได้รับการจัดสรรหรือได้รับคลื่นความถี่มีหน้าที่ต้องแจ้งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ต่อ กสทช. ในกรณีที่เป็นสัมปทานให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ให้สัมปทานแจ้งรายละเอียดของสัมปทานนั้นมายัง กสทช. ทั้งนี้ ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานของรัฐ ส่วนผู้ใช้คลื่นความถี่ในปัจจุบันมีทั้งหน่วยงานของรัฐ และผู้ที่ได้รับสัมปทานจากรัฐ

เมื่อ กสทช. ได้รับแจ้งแล้ว จะมีการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการจัดสรรคลื่นนั้น โดยจะถือว่า ผู้ที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่โดยชอบด้วยกฎหมายนั้น จะได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. ต่อไปจนกว่าจะถึงเวลาคลื่นที่ กสทช. จะประกาศกำหนด

ในกรณีของผู้รับสัมปทาน ร่างกฎหมายใหม่กำหนดว่าผู้รับสัมปทานจะสามารถประกอบกิจการต่อไปได้ตามอายุของสัมปทานที่เหลืออยู่แต่กรณีนี้ไม่รวมถึงการออกใบอนุญาตใหม่ เพราะการออกใบอนุญาตใหม่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง โดย กสทช. จะให้หรือไม่ให้ใบอนุญาตนั้นก็ต้องขึ้นกับหลักเกณฑ์ตามกฎหมายประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง

กรณีการได้รับจัดสรร หรือ ใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรคมนาคม จะมีสาระสำคัญเหมือนกับที่กล่าวมาข้างต้น ยกเว้นในส่วนของรัฐวิสาหกิจในกิจการโทรคมนาคม คือ บมจ.ทีโอที และ บมจ.กสท.โทรคมนาคม จะต้องโอนรายได้จากสัมปทานที่ใช้คลื่นความถี่เข้ากระทรวงการคลัง แต่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ 3 ด้าน คือ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับสัมปทาน ยกตัวอย่าง บมจ.ทีโอที ซึ่งในปัจจุบันได้รับใบอนุญาตจาก กทช. และเป็นผู้ให้สัมปทานโทรศัพท์มือถือแก่ AIS สัมปทานโทรศัพท์มือถือนั้นเป็นสัมปทานใช้คลื่นความถี่ตามกฎหมายนี้ ในปัจจุบัน บมจ.ทีโอที ซึ่งมีรายได้จากค่าสัมปทานจะต้องออกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่วนหนึ่งแก่ กทช. จากฐานรายได้จากค่าสัมปทานนั้น ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่วนที่ ทีโอที ต้องจ่ายไปจากค่าสัมปทานของ AIS นี้เองเป็นส่วนที่ ทีโอทีสามารถหักออกจากค่าสัมปทานที่จะต้องส่งกระทรวงการคลัง

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ กทช. จัดเก็บเพื่อให้เกิดบริการอย่างทั่วถึง ซึ่งคิดจากฐานของรายได้จากสัมปทานในลักษณะเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น ก็สามารถหักเป็นค่าใช้จ่ายได้เช่นกัน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดจากนโยบายการให้บริการอย่างทั่วถึงของรัฐ ซึ่ง บมจ.ทีโอที และ บมจ.กสท.โทรคมนาคม ต้องดำเนินการตาม

ส่วนที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการบริหารสัมปทาน เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ กระทรวงการคลังกำหนด บทบัญญัติในเรื่องของการนำรายได้ค่าสัมปทานส่งรัฐที่กล่าวมานั้น จะยังไม่ใช้ในปีแรกเมื่อกฎหมายบังคับใช้ จึงน่าจะมีเวลาพอสมควรที่ บมจ.ทีโอที และ บมจ.กสท.โทรคมนาคม จะสามารถเตรียมตัวในการปรับปรุงแนวทางในการดำเนินการ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

การเปรียบเทียบพ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498, (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กับ พ.ร.บ. การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์	<ul style="list-style-type: none"> - ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินบริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุโทรทัศน์เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต (อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์) (มาตรา 5) - ใบอนุญาตดำเนินบริการส่งวิทยุ-โทรทัศน์ ให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้รับใบอนุญาต (กฎกระทรวงฉบับที่ 14พ.ศ.2537 ข้อ 2) - ห้ามมิให้ทำ มี นำเข้าหรือ นำออกหรือตั้งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง/เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ หรือส่วนใดแห่งเครื่องดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตหรือนายทะเบียน (มาตรา 6 - 8) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการฯ (มาตรา 7) - ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยไม่อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตมาแล้วยังไม่ครบสามปี (มาตรา 8) - ใบอนุญาตประกอบกิจการฯ เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้รับใบอนุญาตจะโอนแก่กันมิได้ - ผู้รับใบอนุญาตต้องประกอบกิจการด้วยตนเองการแบ่งเวลาให้ผู้อื่นดำเนินการกระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 7)
ประเภทของการประกอบกิจการฯ	<p>กำหนดใบอนุญาตดำเนินบริการส่ง, ใบอนุญาตให้ทำ ให้ใช้, ใบอนุญาตให้มิให้ใช้, ใบอนุญาตให้นำเข้า ให้ใช้, ใบอนุญาตให้นำออก ให้ใช้, ใบอนุญาตให้ค้า ให้ใช้และอายุใบอนุญาตแต่ละประเภท</p> <ul style="list-style-type: none"> - อายุใบอนุญาตดำเนินบริการส่งวิทยุ-โทรทัศน์ มีกำหนด 1 ปี นับแต่วันออก (มาตรา 9) - หน่วยงานที่ได้รับการยกเว้นตาม พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498 กรมประชาสัมพันธ์ กรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กรมตำรวจ สำนักพระราชวัง สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา อ.ส.ม.ท. (มาตรา4 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2524) 	<p>ใบอนุญาตประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่แบ่งสามประเภท ได้แก่</p> <p>ก.ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเภทที่หนึ่งออกให้สำหรับกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การเกษตรและการส่งเสริมอาชีพอื่น ๆ สุขภาพ อนามัย กีฬา การส่งเสริมคุณภาพชีวิต ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การเกษตรและการส่งเสริมอาชีพอื่น ๆ สุขภาพ อนามัย กีฬา การส่งเสริมคุณภาพชีวิต - ประเภทที่สอง ออกให้สำหรับกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยสาธารณะ - ประเภทที่สามออกให้สำหรับกิจการ

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
		<p>ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชนและรัฐสภากับประชาชน/เผยแพร่และให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข / บริการข้อมูลข่าวอันเป็นประโยชน์ สาธารณะ แก่คนพิการ คนด้อยโอกาส หรือกลุ่มความสนใจอื่น</p> <p>ข.ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนออกให้สำหรับการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับการประกอบกิจการบริการสาธารณะแต่ต้องเป็นประโยชน์ตามความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการ</p> <p>ค.ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการระดับชาติออกให้สำหรับกิจการที่มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมทุกภาคของประเทศ ใบอนุญาตประกอบกิจการระดับภูมิภาคออกให้สำหรับกิจการที่มีพื้นที่การให้บริการในกลุ่มจังหวัด - ใบอนุญาตประกอบกิจการธุรกิจระดับท้องถิ่นออกให้สำหรับกิจการที่มีพื้นที่การให้บริการในจังหวัด (มาตรา 10)
การยื่นคำขออนุญาต / คุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาต	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ที่จะดำเนินการบริการส่งวิทยุ - โทรทัศน์ ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต - ผู้ที่จะทำหรือค้าเครื่องรับวิทยุ - โทรทัศน์ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน - ผู้รับใบอนุญาตที่เป็นคนต่างด้าว ต้องมีหนังสือสำคัญท้องถิ่นประจำตัวคนต่างด้าว และใบอนุญาตประกอบธุรกิจมาแสดงด้วย - ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นนิติบุคคล หากนิติบุคคลที่ทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว / คนต่างด้าวถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น/ ห้างหุ้นส่วนที่มีหุ้นส่วนผู้จัดการเป็นคนต่างด้าว 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ขอรับอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ <ul style="list-style-type: none"> 1.กระทรวง/ทบวง/กรม/องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ/องค์การมหาชน/องค์กรปกครองท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายหรือมีความจำเป็นต้องดำเนินการฯ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด 2.สมาคม มูลนิธิ นิติบุคคลอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ มีความเหมาะสมกับการประกอบกิจการบริการสาธารณะ

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
	<p>ต้องมีบัตรประชาชนหรือหนังสือสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวมาแสดง (กฎกระทรวงฉบับที่ 8 พ.ศ. 2524)</p>	<p>3. สถาบันอุดมศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนหรือการเผยแพร่ความรู้สู่สังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามข้อ 2 และ 3 ต้องมีสัญชาติไทยและไม่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต/เพิกถอนใบอนุญาตมาแล้วยังไม่ครบสามปี - ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชน ผู้ประกอบกิจการบริการชุมชน ต้องมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับบริการสาธารณะและต้องเป็นประโยชน์ตามความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการ <p>คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตบริการชุมชน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องเป็นสมาคม มูลนิธิ นิติบุคคลอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐและมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจหรือกลุ่มคนในท้องถิ่นที่ไม่เป็นนิติบุคคลรวมตัวกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน 2. ต้องมีความเหมาะสมกับการประกอบกิจการบริการชุมชน 3. ต้องมีสัญชาติไทยและไม่ถูกพักใช้ใบอนุญาต/เพิกถอนใบอนุญาตแล้วยังไม่ครบสามปี (มาตรา 12) <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางธุรกิจ แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ (มาตรา 13) <ol style="list-style-type: none"> 1. ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับชาติออกให้สำหรับกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมทุกภาคของประเทศ 2. ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับภูมิภาคออกให้สำหรับกิจการที่มีพื้นที่ให้บริการในกลุ่มจังหวัด 3. ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจระดับท้องถิ่นออกให้สำหรับกิจการฯ ที่มีพื้นที่การให้บริการในจังหวัด

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
อายุใบอนุญาตประกอบกิจการ	ต้องมีบัตรประชาชนหรือหนังสือสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวมาแสดง (กฎกระทรวงฉบับที่ 8 พ.ศ. 2524)	<ul style="list-style-type: none"> - ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงให้มีอายุไม่เกิน 7 ปี - ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ให้มีอายุไม่เกิน 15 ปี (มาตรา 18)
- การหารายได้	<ul style="list-style-type: none"> - การโฆษณาและบริการธุรกิจต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กรมประชาสัมพันธ์กำหนด (กฎกระทรวงฉบับที่ 14 ข้อ 20) - ลักษณะต้องห้ามของโฆษณาและบริการธุรกิจ (กฎกระทรวงฉบับที่ 14 ข้อ 21, 23, 24) 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมประชาสัมพันธ์ ผู้รับใบอนุญาตประกอบ กิจการบริการสาธารณะประเภทที่หนึ่ง และประเภทที่สามจะหารายได้จากการโฆษณาไม่ได้ - เว้นแต่เป็นการหารายได้โดยการโฆษณาหรือเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับงานหรือกิจการ ของหน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ สมาคม มูลนิธิ หรือนิติบุคคลอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณะหรือการเสนอภาพลักษณ์ขององค์กรบริษัท และกิจการโดยไม่มีกำไรคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม (มาตรา 20) - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะประเภทที่สองให้หารายได้จากการโฆษณาได้เท่าที่เพียงพอต่อการประกอบกิจการโดยไม่เป็นการแสวงหากำไร (มาตรา 20) - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนจะหารายได้จากการโฆษณาไม่ได้ (มาตรา 21) - การประกอบกิจการทางธุรกิจให้หารายได้โดยการโฆษณา การบริการธุรกิจ การจัดเก็บค่าสมาชิกหรือโดยวิธีอื่นใดได้ Z,k9lk 23X - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจต้องนำส่งเงินรายปีเข้ากองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อสาธารณะ ไม่เกินร้อยละสองของรายได้ก่อนหักรายจ่ายที่ได้จากการโฆษณาทั้งทางตรงและทางอ้อมและรายได้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการ

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
		<p>โทรทัศน์ตามที่ได้รับอนุญาต สำหรับธุรกิจแบบบอกรับเป็นสมาชิกเงินรายปีให้ดำเนิน การจากค่าสมาชิก/ รายได้จากการโฆษณาทั้งทางตรงและทางอ้อม และค่าบริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสมาชิกก่อนหักรายจ่าย(มาตรา 22)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การโฆษณาและบริการธุรกิจได้ไม่เกิน ชั่วโมงละสิบสองนาที่ครึ่งโดยเมื่อรวมเวลาโฆษณา ตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกิน ชั่วโมงละสิบนาที่ (มาตรา 23) - การบอกรับสมาชิก /การเรียกเก็บค่าบริการอื่น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด/การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าสมาชิกหรือค่าบริการและเงื่อนไขในการให้บริการ ต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิของสมาชิกภายในกำหนดระยะเวลาตามข้อตกลงที่มีอยู่เดิม (มาตรา 23) - ผู้รับใบอนุญาตจัดทำรายงานสถานะทางการเงินโดยแสดงรายรับและรายจ่าย ที่ถูกต้องตามความเป็นจริงเสนอต่อ คณะกรรมการตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา24)
การนำส่งเงินรายปีเข้ากองทุน		<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ / การประกอบกิจการทางธุรกิจแบบบอกรับเป็นสมาชิกต้องนำส่งเงินรายปีเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินร้อยละสองของ รายได้ก่อน หักรายจ่าย (มาตรา 22)
กำหนดระยะเวลาในการโฆษณาสำหรับการประกอบกิจการบริการธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - หลักเกณฑ์และระยะเวลาสำหรับการโฆษณา และบริการธุรกิจ (ประกาศกรมประชาสัมพันธ์) <ul style="list-style-type: none"> (1) วิทยุกระจายเสียง - โฆษณาไม่เกินชั่วโมงละ 12 นาที รวมเวลาทั้งวันเฉลี่ยแล้วไม่เกินชั่วโมงละ 10 นาที (2) วิทยุโทรทัศน์ - โฆษณาไม่เกิน ชั่วโมงละ 12 นาทีครึ่ง รวมเวลาทั้งวันเฉลี่ยแล้วไม่เกินชั่วโมงละ 12 นาที 	<p>กิจกรรมทางธุรกิจโฆษณา โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่เกินชั่วโมงละสิบสองนาที่ครึ่งโดยเมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินชั่วโมงละสิบนาที่ (มาตรา 23) - กิจการประเภทบอกรับสมาชิกที่ไม่ใช่คลื่นความถี่ที่มีการให้โฆษณาได้ไม่เกินชั่วโมงละหกนาที่ แต่เมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินชั่วโมงละห้า นาที (มาตรา 28)

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตที่กระทำโดยการทำให้คลื่น แสร์ตเขียนผ่านไปทางสายหรือสื่อตัวนำไฟฟ้าจะทำการโฆษณาหรือบริการธุรกิจไม่ได้ (กฎกระทรวงฉบับที่ 14 ข้อ 25) 	
กิจการกระจาย เสียงหรือ กิจการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่น ความถี่	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดขอบเขตของการดำเนินการทำ ส่งวิทยุ - โทรทัศน์ ที่กระทำโดยการทำให้คลื่น แสร์ตเขียนผ่านไปทางสายหรือสื่อตัวนำไฟฟ้าที่ถือว่าเป็นสื่อวิทยุ - โทรทัศน์เพื่อบริการสาธารณะหรือแก่ ชุมชน (กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2536) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบกิจการต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 8.4 และ 15 - ให้คณะกรรมการประกาศหลักเกณฑ์ในเรื่องสัดส่วนรายการและผังรายการ การหารายได้การบันทึกรายการที่ออกอากาศไปแล้วและระยะเวลาในการเก็บรักษาบันทึก(มาตรา 25)
การบริหารสถานี	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการบริหารสถานีและผู้อำนวยการสถานีกำกับดูแลและบริหารงานเกี่ยวกับการบริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือ โทรทัศน์ - ผู้อำนวยการสถานี ควบคุมดูแลการออกอากาศของสถานี โดยใช้ชื่อสถานีกำลังส่ง ความถี่ กำหนดเวลาออกอากาศตามที่ ได้รับอนุญาต รวมทั้งดูแลการจัดรายการ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย - ผู้อำนวยการสถานี เจ้าหน้าที่ทางเทคนิค เจ้าหน้าที่ผู้ประกาศ ผู้จัดรายการต้องมีสัญชาติไทย และต้องไม่เป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร - เจ้าหน้าที่ผู้ประกาศผู้ดำเนินรายการต้องได้รับใบรับรองเป็นผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์ - ผู้จัดรายการต้องได้รับใบรับรองผู้จัด รายการจากกรมประชาสัมพันธ์ (กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 ข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 และ 10) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้อำนวยการสถานีต้องมีสัญชาติไทย ควบคุมดูแลให้มีการออกอากาศตามที่ ได้รับอนุญาตและต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ดูแลการจัดรายการการดำเนินการรายการ และการออกอากาศของสถานีให้ถูกต้อง ตามกฎหมายและประกาศต่างๆ (มาตรา 29) - ผู้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบในการกระทำ ของผู้อำนวยการสถานี เว้นแต่จะพิสูจน์ ได้ว่าการกระทำดังกล่าวตนมิได้รู้เห็นหรือ ยินยอมและได้ใช้ความระมัดระวังใน การป้องกันตามสมควรแล้ว (มาตรา30)

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
การป้องกันการผูกขาด		<ul style="list-style-type: none"> - ห้ามผู้รับใบอนุญาตถือครองธุรกิจในการประกอบประเภทเดียวกันหรือครองสิทธิข้ามสื่อในกิจการที่ขัดสิ้นความถี่เกินสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด - การกระทำอันเป็นการผูกขาด ลด หรือจำกัด การแข่งขันในการประกอบกิจการให้หมายรวมทั้งการถือครองธุรกิจในการที่เกี่ยวข้องกันหรือการใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ติดตั้งเป็นพิเศษเพื่อรับสัญญาณเสียงหรือภาพ ในลักษณะที่ขัดกับการแข่งขันอย่างเป็นธรรม (มาตรา 31)
การป้องกันการผูกขาด	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำผังรายการหลักที่ต้องแสดงรายละเอียด <ol style="list-style-type: none"> 1.กำหนดเวลาออกอากาศประจำวัน 2.ชื่อรายการและช่วงเวลาที่จะออกอากาศ 3.สัดส่วนรายการ แยกเป็น <ul style="list-style-type: none"> (ก)ประเภทข่าวและความรู้ (ข)ประเภทบันเทิง (ค)ประเภทโฆษณาและบริการธุรกิจ (กฎกระทรวงฉบับที่ 14 ข้อ 12) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผังรายการต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตให้คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท - ผู้รับใบอนุญาตต้องเสนอผังรายการให้คณะกรรมการอย่างน้อยสิบห้าวันก่อนวันเริ่มให้บริการ - การเปลี่ยนแปลงผังรายการที่คณะกรรมการเห็นชอบแล้วให้เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (มาตรา 34) วันก่อนวันเริ่มให้บริการ - การเปลี่ยนแปลงผังรายการที่คณะกรรมการเห็นชอบแล้วให้เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน(มาตรา 34)
รายการที่ออกอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์ของรายการต้องมีเจตนารมณ์เพื่อบริการสาธารณะ - การเปลี่ยนแปลงผังรายการหลักต้องแจ้งให้พนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบล่วงหน้า(กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 ข้อ4,15) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะต้องมีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระความรู้ในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชน ต้องมีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระความรู้หรือประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจต้องมีข่าวสารสาระความรู้ ในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า - การประกอบกิจการธุรกิจระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นต้องมีรายการที่ผลิตเองในสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด(มาตรา 33)

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
รายการที่ห้ามออกอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> - รายการที่ออกอากาศจะต้องไม่กระทบกระเทือนหรือดูหมิ่นสถาบันกษัตริย์ รวมทั้งประมุขประเทศอื่น/แสดงออกโดยจงใจก่อให้เกิดการเหยียดหยาม ประเทศชาติ รัฐบาลเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือกลุ่มชนใด ลบลู่ศาสนา ปุชนิยมบุคคล ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีของคนในชาติ หรือกระทบต่อความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมอันดีงามกระทบกระเทือน ต่อความมั่นคงของประเทศ ยั่วยุ กามารมณ์หรือลามกอนาจาร ทารุณโหดร้าย เพื่อเจ้อ หลอกลวง ไร้สาระ ฯลฯ (กฎกระทรวงฉบับที่14ข้อ16) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ตรวจสอบและให้ระงับการออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำที่มีลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง(มาตรา 37)
การให้ความร่วมมือกับทางราชการ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตต้องให้ความร่วมมือกับทางราชการในการเสนอหรือถ่ายถอดข่าวหรือรายการอื่นที่สำคัญและเป็นประโยชน์ ตามที่กรมประชาสัมพันธ์ กำหนด (กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 ข้อ 26 เรื่องกำหนด เวลาในการเสนอข่าว) 	<ul style="list-style-type: none"> - ในกรณีที่มีภัยพิบัติหรือ มีเหตุฉุกเฉิน ผู้รับใบอนุญาตต้องออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัยให้ประชาชนทราบเมื่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐร้องขอ (มาตรา 35)
การบันทึกรายการ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตจะต้องบันทึกรายการจากการออกอากาศและเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่า 15 วัน เพื่อให้ตรวจสอบ(กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 ข้อ 18) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการบันทึก รายการที่ออกอากาศไปแล้วและเก็บรักษาไว้เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบได้ระยะเวลาที่จัดเก็บต้องไม่น้อยกว่าสาม สิบวัน (มาตรา 38)
การส่งเสริมและควบคุมจริยธรรมแห่งวิชาชีพและการคุ้มครองผู้เสียหายจากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์		<ul style="list-style-type: none"> - ให้คณะกรรมการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนอื่นเป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพ และควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ - ผู้รับได้รับความเสียหายจากรายการที่ออกอากาศเป็นเท็จ หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัว ฯลฯ อาจร้องเรียนต่อคณะกรรมการ (มาตรา 40)

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
การสร้างโครงข่ายพื้นฐาน การใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย		<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับอนุญาตต้องทำแผนผังแสดงรายละเอียดของลักษณะ ทิศทางและแนวเขต ในการปักหรือตั้งเสา เดินสาย วางท่อ และการติดตั้งอุปกรณ์ประกอบใดเสนาต่อ คณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน ดำเนินการ(มาตรา 41) - ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. นี้ หรือกฎหมายว่าด้วยโทรคมนาคม หรือเจ้าของโครงข่ายให้บริการการส่งหรือ การแพร่ข่าวสารสาธารณะหรือรายการ ที่มีลักษณะเป็นการประกอบกิจการ กระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์แก่ผู้อื่น ซึ่งมีผู้ใช้รับใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.นี้ (มาตรา 50)
การส่งเสริมและพัฒนากิจการ		<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการอาจพิจารณาให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากกองทุน แก่รายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและศีลธรรมอันดี ของประชาชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติตาม มาตรการในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ ของคนพิการและคนด้อยโอกาส(มาตรา52)
การกำกับดูแล	<ul style="list-style-type: none"> - กฎกระทรวงฉบับที่ 14 กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการดำเนินบริการส่งวิทยุ - โทรทัศน์ หลักเกณฑ์ในการดำเนินการและการควบคุม ด้านรายการ การโฆษณา และบริการธุรกิจ กำหนดคุณสมบัติของ บุคคลที่ผู้รับใบอนุญาตจะรับเข้าเป็น หรือทำหน้าที่เป็นผู้จัดรายการหรือ ดำเนินรายการกำหนดเวลาให้สถานีทำการ ถ่ายทอด หรือออกอากาศรายการข้อบังคับ หรือ ระเบียบที่จำเป็นต้องปฏิบัติในการ ส่งวิทยุ - โทรทัศน์ และหลักเกณฑ์ และ วิธีการเพิกถอน และพักใช้ใบอนุญาต (พ.ร.บ. วิทยุ-โทรทัศน์ พ.ศ. 2498 มาตรา 25, กฎกระทรวงฉบับที่ 14) 	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการ /พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจ(มาตรา 53) <ul style="list-style-type: none"> * เรียกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือส่ง เอกสารหรือพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา * เข้าไปในอาคารหรือสถานที่เพื่อ ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยต้องมี หมายศาล - ผู้ใดทำให้เกิดการรบกวนต่อการรับ - ส่ง หรือแพร่สัญญาณเสียงหรือภาพของผู้รับ อนุญาต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ สั่งให้ระงับการกระทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ใช้ในการกระทำนั้น ย้ายสิ่งดังกล่าวออกให้พ้นเขตรบกวน (มาตรา 55)

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
บทกำหนดโทษ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใดดำเนินการบริการส่งโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการดำเนินการบริการส่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 14 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับเป็นรายวันอีกวันละสองพันบาท จนกว่าจะดำเนินการให้ถูกต้อง (มาตรา 17) - ผู้ใดทำเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือส่วนใดแห่งเครื่องดังกล่าว โดยไม่ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 19) - ผู้ใดค้าเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 20) - ผู้ใดส่งหรือจัดให้ส่งวิทยุ - โทรทัศน์ อันตนรู้ว่าเป็นเท็จหรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศ ชาติและประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 21) - ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต นายทะเบียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้เกิดการรบกวนหรือขัดขวางต่อการวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 22) - เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตกรณีผู้รับใบอนุญาต ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิทยุ/โทรทัศน์ กฎกระทรวงระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายดังกล่าว หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตก็ได้ (กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 ข้อ 27) 	<p>อัตราโทษทางการปกครอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.โทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทและปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน - กรณีไม่จัดทำรายงานสถานะทางการเงิน โดยแสดงรายรับและรายจ่ายที่ถูกต้องตามความจริงเสนอคณะกรรมการฯ 2.โทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทแต่ไม่เกินห้าแสนบาทและปรับเป็นรายวันอีกวันละสองหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน <ol style="list-style-type: none"> 2.1เปลี่ยนแปลงผังรายการโดยไม่เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนไม่น้อยกว่า ๗ วัน 2.2การไม่ออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย ให้ประชาชนทราบเมื่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร้องขอ 2.3การไม่บันทึกเทปรายการที่ออกอากาศไปแล้ว เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ(ต้องบันทึกเทปอย่างน้อย๓๐วัน) 2.4การฝ่าฝืน ไม่จัดทำผังรายการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต 2.5 ฝ่าฝืนมาตรการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการและคนด้อยโอกาส 2.6การออกอากาศรายการที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน 3.โทษปรับตั้งแต่ห้าแสน-ไม่เกินห้าล้านบาทและปรับเป็นรายวันอีก วันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน <ol style="list-style-type: none"> 3.1ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์และผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม / เจ้าของ โครงข่ายให้บริการการส่งหรือการแพร่ข่าวสารสาธารณะหรือรายการที่มีลักษณะเป็นการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์แก่ผู้อื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้รับใบอนุญาต

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
บทกำหนดโทษ		<p>3.2 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการธุรกิจที่ไม่ส่งเงินรายปีเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ไม่เกินร้อยละสองของรายได้)</p> <p>3.3 ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการเรื่อง ช่วงเวลาของการออกอากาศรายการบางประเภท (รายการเพื่อเด็กและเยาวชน)</p> <p>การพิจารณาพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตถือครองในกิจการประเภทเดียวกันหรือครองสิทธิข้ามสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่เกินสัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนดและคณะกรรมการสั่งให้แก้ไขการฝ่าฝืนภายใน ๙๐ วันแล้วผู้รับใบอนุญาตเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม - ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดตามพ.ร.บ.นี้หรือหลักเกณฑ์หรือคำสั่งที่กำหนดตาม พ.ร.บ.นี้หรือกรณีที่เกิดความเสียหายร้ายแรง - ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญาตาม พ.ร.บ.นี้ - ผู้รับใบอนุญาตต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับงานแพร่เสียงแพร่ภาพอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ - ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจที่มีกรรมการผู้บริหารเข้าข่ายต้องห้ามตาม พ.ร.บ. นี้ - การพักใช้ใบอนุญาตเป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่เกินครั้งละสามสิบวัน <p>อัตราโทษทางอาญา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใดใช้คลื่นความถี่/ประกอบกิจการ/ให้บริการนอกเหนือจากกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุก

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
		<p>ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่ได้ทำกิจการด้วยตนเอง การถือครองธุรกิจ ในกิจการประเภทเดียวกันหรือครองสิทธิข้ามสื่อในกิจการที่ใช้คลื่นความถี่เกินสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด การถือครองธุรกิจ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับวันละสามหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน - ผู้รับใบอนุญาตกระทำเพื่อให้เกิดการรบกวนต่อการรับส่งหรือแพร่สัญญาณเสียงหรือภาพของผู้รับใบอนุญาตรายอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับวันละไม่เกินสามหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน - ผู้ใดทำให้เกิดการรบกวนต่อการรับส่งหรือแพร่สัญญาณเสียงหรือภาพของผู้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน - ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ - ผู้ผลิต/นำเข้า/จำหน่าย/มิไว้เพื่อจำหน่าย/รับติดตั้งเครื่องรับ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ เพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้รับหรือแปลงสัญญาณ กิจการกระจายเสียง และ กิจการโทรทัศน์ แบบบอกรับสมาชิก โดยไม่ได้รับอนุญาต จากคณะกรรมการต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
บทเฉพาะกาล กรมประชาสัมพันธ์		<p>(มาตรา 73)</p> <p>ในวาระเริ่มแรก กรมประชาสัมพันธ์ไม่ต้องอยู่ในบังคับของหมวด 1 การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนที่ 1 กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ใช้คลื่นความถี่ - ส่วนที่ 2 กิจการที่ใช้คลื่นความถี่ - ส่วนที่ 3 การบริหารสถานี - ส่วนที่ 4 การป้องกันการผูกขาด <p>หมวด 2 รายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์</p> <p>หมวด 6 การกำกับดูแล</p> <p>หมวด 7 บทกำหนดโทษ</p> <p>เว้นมาตรา 20 การหารายได้จากกรมโฆษณา มาตรา 35 การแจ้งข่าวเตือนภัยกรณีที่มีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน มาตรา 36 การคุ้มครองสิทธิของ คนพิการ คนด้อยโอกาส มาตรา 38 การบันทึกรายการที่ออกอากาศแล้วจนกว่าจะมีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เมื่อแผนแม่บทออกมาบังคับใช้แล้ว ให้คณะกรรมการแจ้งลักษณะประเภทและขอบเขตการดำเนินงานของกรมประชาสัมพันธ์ตามที่กำหนดในแผนแม่บท ให้รัฐมนตรีที่กำกับดูแลกรมประชาสัมพันธ์ทราบเพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนแม่บท ฯ</p> <p>(มาตรา 73)</p>
ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอื่น		<p>(มาตรา 75)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ได้รับอนุญาตสัมปทาน สัญญาจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ในวันที่ พ.ร.บ. นี้ใช้บังคับให้ประกอบกิจการ จนกว่าการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาจะสิ้นสุด - ให้คณะกรรมการออกใบอนุญาตให้ใบอนุญาตมีอายุตามระยะเวลาที่เหลือ และได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตาม มาตรา 16, 17, 18, 19 และ 22

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
การนำรายได้เข้ากระทรวง การคลัง/กระทรวงการคลัง ส่งเข้ากองทุน		<p>(มาตรา 76)</p> <p>- ให้กระทรวงการคลังนำรายได้ร้อยละสอง ของรายได้จากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ต้องนำส่งกระทรวง การคลัง การให้อนุญาต สัมปทาน หรือ สัญญาเพื่อประกอบกิจการฯ ที่มีอยู่ก่อน วันที่ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ใช้บังคับ ส่งเข้ากองทุน จนกว่าการอนุญาต สัมปทานหรือสัญญาจะสิ้นสุดลง</p>
คณะกรรมการ กทช. เป็น คณะกรรมการตามพ.ร.บ.นี้ เป็นการชั่วคราว		<p>(มาตรา 78 - 80)</p> <p>- ให้ กทช. ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตาม พ.ร.บ.นี้ เป็นการชั่วคราว โดยให้มีอำนาจ หน้าที่ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ดำเนินการตามที่กำหนดในบทเฉพาะกาล ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย 2.ดำเนินการเพื่อให้ผู้ประกอบการวิทยุ กระจายเสียงชุมชนและกิจการที่ไม่ใช้คลื่น ความถี่รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการ ชุมชนและกิจการที่ไม่ใช้คลื่นความถี่เป็น การชั่วคราวโดยใบอนุญาตฯชั่วคราวให้มี อายุไม่เกินหนึ่งปี 3.ประกาศสัดส่วนรายการและให้ความ เห็นชอบผังรายการของผู้ได้รับใบอนุญาต ตาม (2) 4.ควบคุมดูแลให้การส่งและแพร่เสียงของ ผู้ได้รับใบอนุญาตตาม(2) เป็นไปตามขนาด กำลังส่งที่กำหนด และครอบคลุมพื้นที่ที่ ได้รับอนุญาต <p>- ให้กทช. แต่งตั้งคณะกรรมการวิทยุ กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ประกอบ ด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน อนุกรรมการ 2.ปลัดกระทรวงกลาโหมหรือผู้แทนปลัด กระทรวงศึกษาธิการหรือผู้แทนเลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้แทน อธิบดี กรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน อธิบดีกรม การปกครองหรือผู้แทน เลขาธิการ

ประเด็น	พ.ร.บ. วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว	พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551
		<p>คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติหรือผู้แทน และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้แทน เป็นอนุกรรมการ</p> <p>3.กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน หกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางด้าน นิเทศศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชนจำนวน สามคน กฎหมายมหาชนจำนวนสองคน เทคโนโลยีการสื่อสารหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการกำกับกิจการ จำนวนหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการ</p> <p>4. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากประธานสภาสถาบันนักวิชาการ ด้านสื่อสารมวลชนหรือผู้แทน นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย หรือผู้แทน นายกสมาพันธ์สมาคมวิชาชีพ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หรือผู้แทนประธานสภาองค์การพัฒนาเด็ก และเยาวชนหรือผู้แทน ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์การพัฒนา เอกชนหรือผู้แทนประธานสมาคมคนพิการ ทุกประเภท แห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และประธานสหพันธ์องค์กรผู้บริโภคหรือผู้แทนเป็นอนุกรรมการเลขาธิการ กทข. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกทข.และคณะกรรมการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์จะสิ้นสุดนับแต่วันที่คณะกรรมการขององค์การอิสระตามมาตรา 47 ของรัฐธรรมนูญเข้ารับหน้าที่ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกิจการที่ กทข. และคณะอนุกรรมการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ได้สั่งการอนุญาตหรือดำเนินการใดตามบทเฉพาะกาล</p>

ที่มา กรมประชาสัมพันธ์